

Desatero Božích přikázání – I. Přirozený a Zjevený Boží zákon, svědomí

Farní dopis č. 184 – leden 2019

Milí farníci a poutníci,
opět je tu mariánská 1. sobota, nový kalendářní měsíc a tentokrát i nový rok. I když takto vše nové začíná, můžeme se snad ještě maličko ohlédnout zpět a uvědomit si několik zajímavých skutečností. V uplynulém měsíci jsme prožívali dobu adventní – čas očekávání narození Ježíše Krista a zároveň jsme dokončili naše povídání o zjeveních Panny Marie ve Fatimě poslední společnou smírnou pobožností 1. soboty k uctění jejího Neposkvrněného Srdce. I v této „drobnosti“ a vzájemné souvislosti jednotlivých událostí můžeme „vidět“, jak nás Panna Maria přivádí a připravuje na setkání s jejím Synem Ježíšem Kristem. To nás může povzbudit i k dalšímu našemu počínání. Svěřme tedy s důvěrou Panně Marii sami sebe i všechny nám svěřené i celý nový rok 2019, který začíná. Také jí svěřme nové téma našeho povídání, kterým bude tentokrát Desatero Božích přikázání. Téma velké a obsáhlé, které nevím, nakolik se mi podaří ve svém obsahu vyčerpat. Ale snad s Boží pomocí se mi podaří něco důležitého tímto tématem připomenout, co nám přinese užitek.

Odkud se tedy Desatero Božích přikázání vzalo?

Bůh chce, aby každý člověk byl spasen a dostal se do nebe, proto vložil svědomím svůj zákon do duše každého člověka. Není tedy od něho ani prominutí ani odvolání. Písmo svaté o tom hovoří takto: „*Jádro zákona mají vepsané ve svém srdci. O tom u nich vydává svědectví také jejich svědomí: to jsou úsudky, které se mezi sebou obviňují a obhajují.*“ (Řím 2,15). To je přirozený zákon Boží. Ve svědomí tedy každý člověk poznává přirozený zákon Boží. Mnozí však nepoznávají tento zákon dosti jasně a zřetelně nebo o něj nedbali. Proto Bůh svůj zákon výslovně oznámil, neboli zjevil izraelskému národu na hoře Sinaj, když byl na cestě z Egypta – ze země otroctví do země zaslíbené – země svobody. Zde se pak měli podle Desatera Božích přikázání naučit žít.

Z tohoto vidíme, že Boží zákon lidé znali (i když třeba ne úplně jasně), protože, jak říká sv. Irenej z Lyonu: „*Bůh už od počátku vepsal do srdce lidí příkazy přirozeného zákona. Pak se jen omezil na to, aby jim je připomenul. Tím připomenutím je desatero.*“ Už tím, že se člověk narodí jako člověk, má svědomí, které mu říká, co je dobré a co ne. Pokud má zdravý rozum a dobře ho užívá, tak i kdyby neznal desatero z paměti, ví o něm. Desatero člověk nemůže zapřít a proto je zodpovědný za své skutky. Bůh tím, že tyto zákony slavnostně vyhlásil, nám chce pomoci, abychom v nich měli jasno, abychom se nemohli omlouvat pro svou nevědomost. Bylo zapotřebí Božího zjevení, protože náš rozum se prvotním hříchem zatemnil a vůle zeslábla. Světlo Božího zjevení naopak rozptyluje všechny nejasnosti a pochybnosti a ukazuje spolehlivou cestu života.

Někdo třeba namítne: „*Ale Boží přikázání mě svazují, berou mi „svobodu“.* Musím stále dávat pozor. Připadá mi to, jako stálé omezování.“ Všimněme si toho, v jaké souvislosti Bůh desatero vyhlásil. Izraelité byli v Egyptě už přes 400 let – ty poslední generace jako otroci. Bylo to neustálé ponižování, ba záměrná likvidace tohoto lidu. Nyní se jim dostává svobody, ale oni v ní neumějí žít. A právě na počátku této svobody jim Bůh dává desatero, aby podle něho žili. Ne tedy proto, aby je znovu jiným způsobem zotročoval, ale aby skutečně žili svobodně, protože nyní hrozilo nebezpečí, že propadnou jinému zlu, které by bylo horší než v Egyptě. Proto se první věta desatera, první slova Božích přikázání, týkají svobody: „*Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví!*“ (Dt 5,6) Bůh proto dává svá přikázání, aby člověku ukázal, jaká je správná cesta jeho života, která vede k pravé vnitřní i vnější svobodě. Proto mě Boží přikázání neomezují, ale naopak osvobozují od zla.

Proto nemusíme desatero, ve kterém nám první tři přikázání vysvětlují lásku k Bohu a další nám vysvětlují lásku k sobě a k bližnímu chápat jako své omezování ale naopak jako deset dobrých rad, které nám dává Bůh jako dobrý Otec svým dětem k dosažení věčné spásy ale také ke šťastnému a spokojenému životu už zde na zemi. Desatero Božích přikázání je jako deset ukazatelů správné cesty, která vede k Bohu do nebe. Podobně nám správnou cestu ukazují dopravní značky na silnici nebo značky turistické v přírodě. Pokud se jimi řídíme, jdeme správně, pokud ne, pak bloudíme.

Ježíš říká v evangeliu mladíkovi: „*Chceš-li vejít do života věčného, zachovávej přikázání.*“ (Mt 19,17). Kéž tedy dokážeme s Ježíšovou pomocí podle Desatera Božích přikázání žít a směřovat tak k cíli naší pozemské pouti do života věčného.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – II. **Svědomí předchozí a následné, svobodná vůle**

Farní dopis č. 185 – únor 2019

Milí farníci a poutníci.

Opět uplynul kalendářní měsíc a proto je zde příležitost k napsání tohoto „dopisu“. Jak jsem už minule zmínil, budeme se snažit věnovat Desateru božích přikázání. Tedy pokusit se připomenout něco ze základů nauky církve, co by nás všechny mohlo obohatit a napomoci k našemu duchovnímu růstu i k dobrému životu.

Minule jsme hovořili o přirozeném zákoně, který už od počátku Bůh vložil svědomím do srdce lidí. Proto každý člověk ve svém svědomí poznává přirozený zákon Boží. Když se však vlivem prvního hříchu lidský rozum zatemnil a lidská vůle zeslábla, poznání přirozeného Božího zákona se pro člověka stalo málo zřetelným a jasným. Proto Bůh svůj zákon člověku výslovně oznámil, neboli zjevil. A tímto Božím zjevením je Desatero Božích přikázání. Tak Bůh rozptyluje všechny nejasnosti a pochybnosti a ukazuje nám spolehlivou cestu života.

Člověk tak svým rozumem poznává přirozený i zjevený zákon Boží a potom i ví: To musím dělat a to dělat nesmím. Tento soud našeho rozumu, zdali smím nebo nesmím něco učinit, promluvit, pomyslet, je naše svědomí. Svědomí je totiž úsudek rozumu o mravní hodnotě našich myšlenek, žádostí, slov a skutků. Svědomí nám tak hlásá Boží zákon a Boží vůli. Svědomí před skutkem se jmenuje svědomí předchozí a svědomí po skutku se jmenuje svědomí následné. Před skutkem svědomí pobízí nebo varuje: k dobrému povzbuzuje a před zlým naopak varuje. My pak svým rozhodnutím buď svědomí poslechneme, nebo neposlechneme. Po dobrém skutku nás svědomí chválí – cítíme ve svém srdci spokojenost, pokoj a radost, nebo naopak po zlém nám svědomí vyčítá – máme výčitky svědomí a prožíváme nespokojenost, neklid, zklamání apod.

Jen svědomí před skutkem (předchozí) rozhoduje o tom, zdali jsme jednali dobře anebo snad zhřešili. Naše svědomí však musí být pravdivé a jisté. Nikdy nesmíme jednat proti pravdivému svědomí, protože takové svědomí nám hlásá vůli neboli zákon Boží. V tomto smyslu nám praví Písmo svaté: „Všechno, co není z přesvědčení, (to je podle svědomí) je hřích“ (Řím. 14,23).

Bůh nám tak ve svědomí svými vnuknutími ukazuje: co je dobré a co ne, a co máme v daném okamžiku učinit. Proto je správné Božímu hlasu ve svědomí naslouchat a také jej poslouchat. Tato poslušnost nás postupně povede k růstu v Boží milosti. S její pomocí pak dokážeme snadněji a s větší jistotou Bohu odpovídat na jeho vnuknutí a „pokyny“, kterými nás opět

vede dál ke konkrétnímu dobrému jednání a skutkům. Naopak neposlušnost vůči Božím vnuknutím ve svědomí nás brzdí a zastavuje na naší cestě či duchovnímu rozletu směrem k Bohu.

Bůh skrze hlas svědomí člověka povzbuzuje a vybízí k dobrému a před zlem varuje, ale za člověka nerozhoduje. Každý člověk se vždy rozhoduje sám. Vůle člověka je sice vlivem prvního hříchu oslabena, ale i přesto zůstává svobodná. Člověk tak není ve svém rozhodování veden slepým osudem ani není předurčen k dobrému ani zlému jednání. Rozhodnout se můžeš, jak sám chceš. Ke zlému jsi sice nakloněn, ne však nucen. Jednáš podle vlastní vůle a jsi tedy za své činy zodpovědný. Proto je třeba být svědomitý při výchově svého svědomí. Jen tak budeš moci plnit vždy a správně zákon Boží ke svému věčnému i pozemskému blahu.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – III. **Bůh vstupuje a zve člověka k osobnímu vztahu víry**

Farní dopis č. 186 – březen 2019

Milí farníci a poutníci.

Nedávno jsme začali nový cyklus o Desateru Božích přikázání. Už jsme měli možnost si připomenout něco málo o přirozeném a zjeveném Božím zákoně a o svědomí skrze které k nám Bůh promlouvá a ukazuje nám co je dobré a co je zlé. Co je správné a co správné není. Také bylo zmíněno, jak se svědomí projevuje před skutkem a po skutku, který chceme učinit, nebo který jsme už učinili. Zdá se mi, že dobrým biblickým příkladem, jak svědomí „funguje“, zde může být příběh o Kainovi a Abelovi (Gn 4,1-16). Příběh ukazuje, jak Bůh skrze hlas svědomí k člověku mluví a radí mu. Člověka povzbuzuje nebo varuje anebo také vybízí či vede k přiznání vlastní viny a k lítosti nad proviněním. Bůh nám tak „vychází“ vstříc a napomáhá nám obnovit osobní vztah, který je hříchem a proviněním narušen. Pak už je to jen a jen na nás, zda si vinu a hřích dokážeme přiznat, litovat a prosit o odpuštění. Pokud to dokážeme, pak nám Bůh hřích odpustí a náš vztah s Ním znovu obnovuje skrze darovanou milost – milost posvěcující.

Pokud si však hřích a vinu přiznat nedokážeme, pak se stáváme ve svém srdci zatvrzelými a Boží milosti uzavřenými. Tato uzavřenost a zatvrzelost se pak s dalšími hříchy prohlubuje a my postupně ztrácíme citlivost a vnímavost svého srdce pro Boží vnuknutí a vedení skrze hlas svědomí i hlas Ducha svatého. Tak se stáváme ve svém vztahu k Bohu stále více vlažnými a lhostejnými a náš vztah je velmi ohrožený.

Bůh, který nás však stále provází, nechce, abychom zůstali ve své zatvrzelosti a uzavřenosti kvůli hříchu. Proto k nám znova mluví a povzbuzuje k lítosti a prosbě za odpuštění, aby nám mohl odpustit a pomoci nám znova obnovit doposud hříchem narušený osobní vztah.

Bůh totiž člověka povolal a stále volá k osobnímu vztahu se sebou samým a poselství Bible nám to dosvědčuje. Hned její první stránky hovoří o stvoření prvních lidí Adama a Evy, které Bůh takto povolal k osobnímu vztahu lásky. Když však zhřešili, dává jim příslib Vykupitele a tak s nimi, můžeme snad říci, vstupuje do vztahu smlouvy, jejíž naplnění postupně připravuje. Protože ale člověk nedokázal kvůli svým hříchům Bohu zůstat věrný, Bůh vícekrát svoji smlouvu s lidmi obnovuje a potvrzuje. Je tomu tak po potopě s Noemem, později s Abrahamem a také s Mojžíšem, kterému Bůh na hoře Sinaj dává Desatero přikázání. Až se vše nakonec dovršuje příchodem slíbeného Vykupitele v Ježíši Kristu, který uzavírá trvalou a věčnou smlouvu mezi Bohem a člověkem skrze svoji oběť na kříži.

Skrze tuto trvalou a věčnou smlouvu – Ježíšovu smrt a smírnou oběť na kříži – nám Bůh nabízí odpuštění našich hříchů, kterými Ho urážíme a kterými se od Boha vzdalujeme. Skrze jejich odpuštění nám Bůh nabízí záchranu a otevírá nám cestu k trvalé radosti s Ním v nebi. Je to Boží velkorysá nabídka a pozvání, které čeká na lidskou odpověď. Tak jsme skrze víru v Ježíše Krista povoláni k osobnímu a vědomému vztahu s Bohem.

Možná však někdo namítne, že v Ježíše Krista nevěří a proto se ho tato Boží nabídka a pozvání netýká. Dovolím si proto říci, že k tomuto osobnímu vztahu jsme byli Bohem povoláni už tím, že nám dal život a že jsme se jako lidé mohli narodit. Bůh takto volá k osobnímu vztahu se sebou samým každého člověka osobně. Bůh nedělá žádné rozdíly. Je proto třeba Ježíše Krista hledat a tak opustit mylný postoj nezájmu o Něho a jeho osobu a tak učinit osobní rozhodnutí pro víru v Ježíše Krista a jeho přijetí.

Víra a postoj víry vůči Ježíši Kristu zde pak představuje vědomé rozhodnutí a aktivní kladnou odpověď člověka na Boží lásku a pozvání k osobnímu vztahu a zároveň i přijetím toho, jak Bůh jedná v mém osobním životě. Kdy Bůh vždy jedná ve prospěch člověka, člověka zachraňuje a jako první člověka oslovuje. Člověk, naopak, je zde jako ten, kdo Bohu naslouchá a jemu odpovídá.

Víra v Boha je tak pro člověka světlem a silou pro jeho každodenní život. Světlem, které člověku ukazuje správný směr v nejrůznějších situacích života, který žijeme. A silou, aby člověk v takových chvílích – mnohdy nečekaných – dokázal vždy jednat jako křesťan. Víra v Boha je pak tou silou, která utváří a proměňuje celý náš život – způsob našeho myšlení, způsob vyjadřování a mluvení, celé naše jednání i základní postoje, které jsme přijali za vlastní.

Mějme proto odvalu a nebojme se vstoupit s Bohem do osobního vztahu a tak přijmout jeho nabídku lásky. A o dar opravdové víry a vztahu, její zachování a růst jej stále prosme.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – IV.

1. přikázání

„Krok víry“ člověka – rozhodnutí k víře a vztahu s Bohem.

Farní dopis č. 187 – duben 2019

Milí farníci a poutníci.

Čas plyne a spolu s ním i doba postní a tak se pomalu blížíme k oslavě Kristova vítězství nad smrtí a hříchem o velikonočním jítu vzkříšení. Chceme se však i v tomto duchovně bohatém období vrcholící postní doby a přicházející doby velikonoční věnovat našemu dosavadnímu povídání o Desateru Božích přikázání. Nejprve si ale připomeňme, co bylo obsahem minulé části. Byla řeč o tom, jak Bůh se zájmem o člověka jej zve k osobnímu vztahu. Jak po narušení tohoto vztahu hříchem Bůh dává člověku stále novou možnost opakovaně do tohoto vztahu vstoupit, obnovit jej a tak se rozhodnout pro život s Bohem. Kdy tato Boží opakovaná nabídka a pozvání nakonec vrcholí v příchodu slíbeného Vykupitele v Ježíši Kristu, který uzavírá trvalou a věčnou smlouvu mezi Bohem a člověkem skrze svoji oběť a smrt na kříži. Skrze tuto Ježíšovu oběť pak Bůh člověku nabízí odpuštění hříchů a záchranu a otevírá nám tak cestu k trvalé radosti s Ním v nebi.

A my – každý člověk osobně – jsme pozváni, abychom skrze osobní rozhodnutí a „krok“ víry přijali Ježíše Krista a spolu s Ním přijali i tuto Boží velkorysou nabídku a pozvání, které čeká na naši odpověď. Krok víry je zde pak i zároveň krokem důvěry vůči Bohu a Ježíši Kristu.

Kdy „věřit“ neznamená jenom uznat Boží existenci, ale také se plně Bohu svěřit. Svěřit se neboli důvěřovat, že je se mnou i ve všech situacích, které mi každodenní život přinese. Že to není vůbec snadné, zjišťujeme v mnohých z nich, kdy je naše víra a důvěra vůči Bohu zkoušena téměř nad naše síly.

Možná všichni známe nebo jsme už slyšeli průpovědku: „Co tě nezabije, to tě posílí.“ A tak i každá zkouška naší víry a důvěry je příležitostí k jejímu růstu a upevnění. Přesto bude jistě správné za růst a upevnění své víry Boha prosit a také svým přičiněním – vzděláváním se ve víře o to usilovat.

Naše víra se totiž má prakticky projevit v našich základních postojích k určitým skutečnostem našeho života. Víra se nemůže projevit jen v tom, že v neděli jdu ze zvyku do kostela, nebo jednou za rok ke svátostem, nebo že dáme pokřtít dítě, pak je přinutíme ke svatbě v kostele a budeme si přát církevní pohřeb... Víra musí být znát na našich vnitřních postojích – k Bohu, k lidem, k majetku, k práci, k bolesti, k manželství – zkrátka ve všech životních situacích by měla být moje víra poznat, i kdybych o ní nemluvil. Ovšem k tomu člověk nedospěje hned – i víra si vyžaduje stálý růst, určité dozrávání, abychom dospěli k závěru sv. Pavla: „*Vím, komu jsem uvěřil a jsem si tím jist...*“ A toto zrání, dospívání ve víře, to už je také naše starost a povinnost, kterou nám ukládá 1. přikázání. Bůh nám dal začátek víry jako dar už na počátku našeho života, při sv. křtu. Dal nám ji jako semeno, které se má probudit a potom růst také naší přičinlivostí, dal nám ji jako světlo, které má stále svítit a k tomu je třeba, abychom je udržovali a živili z určitých zdrojů, které k růstu ve víře máme k dispozici.

Proto naší víru nejvíce ohrožuje náboženská lhostejnost a nezájem. Podobně to vyjadřuje i výrok sv. Jana Boska: „*Největším nepřitelem katolíků je jejich vlastní nevědomost ve víře.*“ Žádné vnější pronásledování, žádný útisk, nemůže věřícím tolik uškodit jako nevědomost ve víře. Proč tolik věřících v minulosti ztratilo víru? Protože ji neznali... Z víry jim zůstalo několik náboženských úkonů, spíše zvyk, kterými si zpestřovali určité události svého života, ale víra jejich život nikterak neutvářela...

První přikázání nám na prvním místě ukládá, abychom se ve víře vzdělávali. Je to celoživotní úkol. Proto bude dobré zmínit alespoň některé zdroje růstu ve víře, abychom z nich s užitekem čerpali a svoji víru upevnili a také v ní rostli. To ale až příště...

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – V.

1. přikázání

Zdroje růstu víry – vzdělávání se ve víře

Farní dopis č. 188 – květen 2019

Milí farníci a poutníci,

Nedávno jsme prožili velikonoční svátky a při nich oslavili slavnost Zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Událost, která je základním „kamenem“ naší křesťanské víry. Naše víra i vztah k Ježíši Kristu tak mohl být opět posílen Boží milostí, kterou jsme při prožití této slavnosti přijali.

V minulé části našeho povídání jsme se však dověděli, že je potřeba se ve víře vzdělávat stále, že je to celoživotní úkol. A že je toto vzdělávání ve víře nutné a potřebné nám ukazuje jednoduchý příklad žáků ve škole. Ti chodí do školy každý den a postupně se seznamují a učí mnoha věcem. S přibývajícím věkem školní docházka pak přibývá probraného učiva a také vědomostí, které žáci či studenti znají a umí. Bez každodenního chození do školy a učení by naopak nic moc neuměli a neznali. A tím by nakonec „ublížili“ nejvíce sobě samým.

Tento příklad nás tak může povzbudit, abychom na vzdělávání ve své víře nezapomínali. Proto už nemůžeme říci: „Už toho vím dost.“ Nebo také nestačí říci: „Však chodím každou neděli do kostela – to stačí.“ Jistě, kdo pozorně naslouchá Božímu slovu, může se v leccems poučit a povzbudit. Ale jak jsme zapomětliví – vyjdeme z kostela a už nevíme, o čem bylo evangelium. Proto je nutné vzdělávat se i doma. A na prvním místě číst Písmo svaté, Bibli. Je to základní zdroj naší víry, ta obsahuje zjevené pravdy Boží. Sv. Pavel píše: „Veškeré Písmo je Bohem vdechnuté a je užitečné k učení, usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby člověk Boží byl způsobilý ke každému dobrému dílu...“ (2Tim 3,14), a sv. Jeroným dodává: „Kdo nezná Písmo, nezná Ježíše Krista.“ Jak potom dokážeme Ježíše v jeho příkladu následovat? K našemu růstu ve víře, je tedy třeba Písmo svaté – Bibli znova objevit a z tohoto zdroje pravidelně čerpat jako z bohaté studnice Boží moudrosti.

Dalším zdrojem, opět základním a bohatým k našemu vzdělávání se ve víře, je Katechismus katolické církve. Tato kniha by rovněž měla být po ruce v každé rodině. Najdeme zde základní informace o své víře, normy pro mravní život, poučení, když člověka napadne nějaká pochybnost. Bylo by tedy dobré, aby tato kniha v žádné rodině nechyběla.

Dále je dobré občas si něco přečíst z dějin církve, ale ne to co, napsali zarytí nepřátelé církve, ale to co psali lidé upřímně oddaní pravdě... A k tomu patří i dobré životopisy svatých – ti nám ukazují, jak uváděli evangelium v praktický život, jak zápasili se svými slabostmi, jaké byli jejich postoje k určitým skutečnostem z jejich života. Dávají nahlédnout do hlubšího duchovního života, ukazují, že svatí byli lidé jako ti ostatní kromě jednoho: nezůstali na povrchu...

Jako další významný zdroj vzdělávání ve víře můžeme připomenout vysílání radia Proglas a TV Noe či slovenské TV LUX, které je dostupné, mám za to, téměř po celém území naší republiky. Zde si můžeme vybrat z mnoha kvalitních pořadů, které jsou ke vzdělávání ve víře – pro dospělé i pro děti – přímo zaměřené. Nebo skrze tyto sdělovací prostředky jsme současně seznamováni s aktuálním děním života církve nebo např. různými aktuálními tématy života společnosti.

Vedle zmíněných křesťanských sdělovacích prostředků máme možnost také sáhnout po kvalitních křesťanských časopisech či jiných tiskovinách. Mezi nimi bych např. zmínil časopisy: Světlo, Milujte se, nebo Immaculata, které svým tematickým zpracováním v posledních letech získaly na své kvalitě. Myslím si, že v každém novém čísle může člověk najít něco, co jej zaujme.

Vedle těchto zmíněných „osvěčených“ a „starých známých“ zdrojů ke vzdělávání se ve víře jsou zde samozřejmě už další nové, jejichž existenci v posledních letech umožnil rychlý technický rozvoj.

Možností ke vzdělávání se ve víře máme dostatek, zůstává tedy otázka, nakolik či zda jich vůbec využíváme. Samozřejmě asi nestihneme všechno sledovat nebo ani není nutné všechno přečíst nebo slyšet, ale přece jen by bylo dobré těchto možností využívat. Aby naše víra rostla a byli jsme ji také schopni předávat svým dětem a dalším generacím našich potomků. Za to máme před Bohem také zodpovědnost.

S požeňáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – VI.

1. přikázání

Zdroje růstu víry – modlitba

Farní dopis č. 189 – červen 2019

Milí farníci a poutníci.

Prožili jsme krásný mariánský měsíc květen. A protože čas velmi rychle plyne, je tu opět pouť 1. soboty a s ní i příležitost pokračovat v našem povídání o Desateru Božích přikázání. V minulém „dopise“ jsme hovořili o důležitosti vzdělávání se ve víře. Jako první z takových zdrojů růstu ve víře jsme uvedli Písmo svaté – Bibli. Skrze texty, které Bible obsahuje, se nám Bůh odhaluje, neboli zjevuje a dává se nám poznat. Pro tyto zjevené Boží pravdy je pro nás Bible základním zdrojem naší víry. Četba Písma svatého, přemýšlení či rozjímání nad těmito texty nás pak vede k postupnému poznávání Boha – kým je a jaký je. Tak postupně s poznáním Božích tajemství může růst i naše víra a osobní vztah s Bohem.

Jako další důležitá kniha pro naše vzdělávání se ve víře byl zmíněn Katechismus katolické církve. Jeho obsahem je nauka církve. Najdeme v něm základní informace o své víře, normy pro mravní život, nauku o svátostech nebo poučení, když člověka napadne nějaká pochybnost. Pro toto velké bohatství ukryté v Katechismu jej můžeme chápat jako takový „návod“, jak žít podle zjevené Boží pravdy obsažené v Písmu svatém. Čerpat z tohoto zdroje je pak velkým přínosem pro růst a upevnění naší víry. Podobně i další uvedené příklady zdrojů jako např.: tiskoviny, TV, životopisy svatých atd., mohou náš růst ve víře ještě více podpořit. Jen je třeba z nich vytrvale čerpat.

Dalším důležitým zdrojem odkud můžeme čerpat posilu pro růst ve své víře, je modlitba. Je to rozhovor člověka s Bohem. Katechismus katolické církve říká, že modlitba je povznesení duše k Bohu nebo prosba k Bohu o vhodná dobra. Modlitba je tak naším každodenním poutem s Bohem, kdy se k Bohu obrácíme se všemi záležitostmi našeho srdce, v našich potřebách duchovních i hmotných. Obrácíme se tak k Bohu s důvěrou, že nás slyší a vyslyší a také pomůže v našich záležitostech. Zkušenost vyslyšení – zkušenost s Boží odpovědí je pak něčím, co je posilou naší víry. Taková zkušenost vyslyšení pak probouzí i důvěru a upevňuje či dává vzniknout osobnímu vztahu člověka s Bohem, kdy člověk zatouží poznat Boha, zatouží se o Něm něco více dovědět. Tak člověk může skrze zkušenost vyslyšení postupně dospět až k osobnímu vztahu s Bohem, který každá další zkušenost vyslyšení a pomoci dále prohlubuje.

Opravdovou modlitbu tedy nemůžeme brát jako mechanické odříkávání naučených slov, ale naopak berme ji jako setkání s Bohem, jako dialog s Ním. Jen tak pochopíme, jak pravdivé je tvrzení: „Kdo se modlí, tak i věří, kdo se přestává modlit, přestane i věřit.“

Je to totiž podobné jako vytvářet vztahy mezi lidmi. Když mi někdo bude vyprávět o vlastnostech určitého člověka nebo o tom, co dobrého vykonal, pro vytvoření vzájemného vztahu to stačit nebude. Potřebuji se s ním osobně setkat, trochu s ním pohovořit a získat osobní zkušenost. Teprve potom ho mohu lépe poznat a může se mezi námi vytvořit určitý vztah. Podobně mohu také o Bohu mnoho vědět, mohu i dost podrobně znát Písmo svaté a třeba mít i velké vzdělání v oboru teologie, ale dokud se s Bohem nesetkám, dokud s ním nebudu mluvit, nebudu asi ani opravdově věřit. Snad budu uznávat, že Bůh existuje, ale jinak mi Bůh bude vzdálen a pro můj život to ale nebude téměř nic znamenat... Nějak podobné to může být i mezi dvěma manžely: vezmou se, začnou společný život, ale mají moc starostí (např. stavějí dům, zařizují si byt) a prožívají tak stálý spěch. Nemají čas jeden na druhého, najednou se začnou jeden druhému odcizovat až v jedné chvíli zjistí, že si nemají co říci a rozcházejí se... Tak je tomu někdy i mezi člověkem a Bohem. Člověk nemá čas Bohu

poděkovat, poprosit ho, setkávat se s Ním. Člověk si myslí, že ještě věří, ale ve chvíli když přijde nějaký náraz – něco těžkého a nečekaného, tehdy zjišťuje, že mu víra nic neříká a Bůh je mu cizí...

Proto nás Pán Ježíš vybízí k modlitbě: „Modlete se neustále...“ Také nám doporučuje modlitbu osobní: „Když se modlíš, vejdi do své světničky...“ K setkání s Bohem tak potřebuji chvíli ticha, osamělé místo, Boží chrám... K osobní modlitbě pak patří nejen naše slova, ale i chvíle ticha a naslouchání...

Podobně Pán Ježíš doporučuje modlitbu společnou: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu...“ Společná modlitba má velkou hodnotu. V rodinách se stává setkáním rodiny s Bohem, ale také duchovním setkáním jednotlivých členů rodiny mezi sebou navzájem. Podobně je tomu i při společné modlitbě v našich farnostech – našich farních rodinách. Kéž tedy dokážeme hodnotu společné modlitby stále objevovat a také správně docenit.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – VII.

1. přikázání

Zdroje růstu víry – liturgie

Farní dopis č. 190 – červenec 2019

Milí farníci a poutníci.

Jsou tu opět prázdniny a s nimi i naše hlavní pouť, kterou u nás touto dobou slavíme. Znova přicházíme, abychom poděkovali Pánu Bohu i Panně Marii za jejich ochranu za celý uplynulý rok a také si znova vyprosili Boží požehnání pro nás samotné, naše rodiny, farnosti a celý další čas našeho života. A tak vám všem farníkům i poutníkům přeji, ať si při této pouti a z tohoto milostiplného místa odnesete do svých domovů a rodin hojně Boží požehnání a dobrý Bůh ať vás všechny stále svým požehnáním ochraňuje a provází...

A také co bych chtěl připojit k tomuto přání je poděkování za neustálou pomoc při péči o kostel a poutní areál, že tato místa jsou stále přitažlivá svojí krásou a výzdobou a proto také navštěvovaná mnohými z vás. Za každou pomoc vám všem moc a moc děkuji.

S tímto novým „farním dopisem“ je tu také příležitost pokračovat v našem povídání o Desateru Božích přikázání, kdy jsme v posledních částech hovořili o vzdělávání se ve víře a modlitbě jako důležitých či základních zdrojích růstu víry a vztahu s Bohem. K těmto dvěma již zmíněných pak jako třetí zdroj růstu víry patří liturgie: liturgické slavení mše svaté a svátostí církve.

Při slavení liturgie vstupujeme do tajemství vztahu mezi Bohem a člověkem. Tento vztah začíná Božím pozváním člověka – prvních lidí Adama a Evy k lásce k Bohu jako odpovědi na Jeho lásku. Hříchem je však tento Boží plán lásky a vztahu s člověkem narušen. Protože však Bůh nechce nechat člověka ve stavu hříchu a odmítnutí Boží lásky, dává mu příslib Vykupitele. Jeho příchod pak postupně připravuje a uskutečňuje v osobě Ježíše Krista. Tak se Boží plán spásy a vykoupění člověka z hříchu dovršuje skrze velikonoční události života – smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Opakovaným slavením liturgie mše svaté je pak tato Ježíšova oběť na kříži v Církvi stále zpřítomňována nekrvavým způsobem a Ježíšova svátostná přítomnost v Eucharistii je zdrojem a pramenem i tajemstvím z kterého Církve stále žije a čerpá novou sílu.

Při slavení mše sv. k nám Ježíš Kristus nejprve při bohoslužbě slova promlouvá svým slovem a připravuje nás k daru svého Těla a Krve ve svatém přijímání. Až nakonec při bohoslužbě

oběti skrze slova „proměňování“, které kněz vyslovuje, se děje zázrak proměny chleba – hostií a vína v Tělo a Krev Ježíše Krista. Kdy takto Ježíš Kristus zázračně a ve skrytosti přichází, aby nás sjednotil a shromáždil. Tak chce Ježíš Kristus svým slovem i Tělem posílit naši víru a lásku, naději i důvěru vůči Bohu.

Proto jedinou správnou odpovědí člověka na Ježíšovu přítomnost mezi námi v Nejsvětější Svátosti Oltářní je klanění a díkůvzdání. Jen tehdy člověk je skutečně člověkem, když se klaní svému Pánu a Stvořiteli. A k tomu jsme takto stále zváni. Abychom se Ježíši Kristu a skrze Něho i Bohu Otci klaněli, děkovali mu, vzdávali úctu a chválu a také prosili za odpuštění svých hříchů, provinění a podávali mu za ně oběti smíru.

Bůh tedy, aby měl člověk čas vzdávat mu úctu a chválu, děkovat i prosit, k tomu člověku vyhradil jeden den v týdnu – neděli. Proto také v dřívějších dobách křesťané neděli nazývali „den Páně“. Kdo totiž zanedbává svěcení neděle, nutně zanedbává svoji víru. Jeho víra bude ponenáhlu vyhasínat, až se ztratí úplně... Kdo se vzdaluje od oltáře, vzdaluje se nejen od společenství věřících, ale vzdaluje se i od samého Boha... Někdy se říká: „Víra se žije ve společenství.“ Jestliže s tímto společenstvím někdo nežije, ztrácí s ním spojení a ve své izolaci nemůže žít svoji víru dost dobře. Proto je pro věřícího křesťana tak důležité svěcení neděle účastí na liturgii.

Neméně důležité spolu se slavením mše sv. a účastí na jejím slavení je také liturgické slavení a přijímání svatých svátostí církve, které v průběhu své veřejné činnosti sám Ježíš Kristus ustanovil. Po svém zmrtvýchvstání tento poklad svátostí svěřil apoštolům a sv. církvi. Církev tak od té chvíle z pověření Kristova uděluje svátosti těm, kdo žádají o jejich přijetí. Když takto opakovaně přijímáme svátosti, duchovně vstupujeme do okamžiku, kdy každou ze svátostí Ježíš Kristus ustanovil a my se s Ním takto setkáváme. On sám nám prostřednictvím služebníka církve každou ze svátostí uděluje. Svátosti a jejich přijímání tak pro křesťana představují velikou posilu pro každodenní život z víry.

Takové jsou tedy tři základní zdroje, ze kterých máme čerpat, aby naše víra rostla, abychom postupně „dorůstali“ k vyznání sv. Pavla: „Vím, komu jsem uvěřil a jsem si tím jist.“ Jsou to: vzdělávání ve víře, denní modlitba a svěcení neděle účastí na liturgii a přijímání sv. svátostí. Kéž z těchto zdrojů dokážeme stále a vytrvale čerpat a tak den za dnem i směřovat do Božího království, na místo, které pro nás Ježíš Kristus připravil. Cesta k tomuto místu je opravdová víra a život podle ní.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – VIII.

1. přikázání

Dar víry v Boha a hříchy proti víře – I,

Farní dopis č. 191 – srpen 2019

Milí farníci a poutníci.

Prázdniny jsou v plném „proudu“. Prožíváme hezké dny plné sluníčka, které nás opaluje – někdy až do té míry, že před ním hledáme úkryt ve stínu a chládku... Ale i tak je důvod k vděčnosti za tento čas – čas dovolených a prázdnin, kdy můžeme odpočinout od každodenního shonu a pracovních povinností, které máme v průběhu celého roku.

K tomuto oddechu tak nějak přirozeně patří vedle načerpání sil fyzických i načerpání duchovní. A tak i dnes přijměte prosím pozvání na dnešní pouť 1. soboty, kterou zde můžeme opět slavit.

K našim poutím už tak nějak neodmyslitelně patří farní dopis. Dnes je v něm kromě dalšího opět pokračování o Desateru Božích přikázání.

V posledních částech našeho povídání jsme hovořili o vzdělávání se ve víře, modlitbě a liturgii jako zdrojích pro růst svého osobního vztahu a víry v Boha.

Slovo „věřím“ znamená: Uznávám za pravdu. „Věřím v Boha“ tak potom znamená: Uznávám za pravdu všechno, co je od Boha. Není to však jen nějaký náboženský cit anebo náboženské založení, které někdo má nebo nemá. Je to veliký dar od Boha, který člověk dostal při přijetí svátosti křtu. Křesťanská víra je tak nadpřirozená, Bohem do duše darovaná neboli vlitá schopnost, abychom ochotně a rádi uznávali za pravdu všechno, co nám Bůh o sobě samém sdělil, neboli zjevil v Písmu svatém, a čemu učí Katolická Církev. Víra je totiž pro věřícího člověka největší světlo a síla, která člověku ukazuje směr ve chvílích rozhodování, nejistoty či pokušení ke hříchu. Proto máme stále za dar víry Pánu Bohu děkovat a zároveň i prosit o jeho zachování a růst. Proto je tolik důležité i to již zmíněné vzdělávání se ve víře, modlitba i liturgie jako zdroje či prameny z kterých je možné čerpat posilu pro růst svého vztahu s Bohem a růst své víry.

Je tedy důležité stále se snažit o růst ve víře a vztahu s Bohem. Platí totiž, že pokud o růst své víry usilujeme, pak naše víra roste, pokud ale naopak jsme se v této snaze zastavili – už ve své víře poněkud ochabujeme a pomalu ji ztrácíme!!! Kdo tedy nečerpá ze zdrojů pro růst své víry, bude brzy žíznit, octne se v duchovní poušti a může se mu stát, že víru úplně ztratí nebo se přichytí „zboží“, které mu nabízejí různé sekty a ve své víře zbloudí. S darem víry si proto člověk nemůže lehkomyšlně zahrávat: „Království Boží bude od vás odňato, a bude dáno národu, který bude přinášet jeho užitek,“ říká Ježíš svým posluchačům... Kolik našich současníků ztratilo víru proto, že nevěděli, co mají věřit a že si své víry nevážili... Bůh jim ten dar odňal a dal ho někomu jinému, kdo si ho bude více vážit. Když hovoříme o důležitosti růstu ve víře, bude také dobré zmínit, čím nebo jak lze proti víře hřešit. Odpověď najdeme v Katechismu katolické Církev:

Proviněním je dobrovolné pochybování o víře, kdy člověk opomíjí nebo odmítá považovat za pravdivé, co Bůh zjevil a co církev k víře předkládá.

Dalším proviněním je nedobrovolné pochybování – tak je označeno lidské váhání uvěřit; nebo také obtíže při překonávání námitek spojených s vírou, kdy člověk chce uvěřit, ale námitky se kterými se setkává, mu zabraňují dát plný souhlas víry k poznané pravdě; jako třetí je to pak úzkost způsobená nejasností v otázkách víry. V každé pochybnosti je třeba vždy hledat patřičné vysvětlení a ujasnění a tím rozptýlení vzniklé nejasnosti. Je to paradoxně jedna z možných cest k růstu ve víře a jejímu upevnění.

Dalšími závažnými proviněními je vědomá nevěra neboli nevíra – což je nedbalost o zjevenou pravdu nebo vědomé odmítání dát jí svůj souhlas.

Dalšími je blud neboli hereze – dopouští se jí ten, kdo některé pravdě křesťanské nauky tvrdošjně – neústupně věří jinak, než jak učí katolická Církev; hříchu odpadu neboli odpadlictví se dopouští ten, kdo odmítá křesťanskou víru jako celek; hříchem rozkolu neboli schizmatu – se provinuje ten, kdo odmítá podřízenost papeži a jednotu s ním nebo odmítá společenství se členy církve, kteří tuto jednotu víry s papežem zachovávají.

K tomuto výčtu různých provinění proti víře patří ještě další, kterým se snad budeme věnovat ještě později. Z dosavadních zmíněných provinění je asi nejrozšířenější vědomá nevěra, nevíra – nedbalost o zjevenou pravdu nebo vědomé odmítání dát jí svůj souhlas. Člověk zjevené pravdy poznal, ví o nich, ale vědomě je odmítá. Tohoto hříchu se dopustili již první lidé: odmítli uvěřit Božímu Slovu, ale uvěřili slibu ďáblu... S nevěrou se budeme setkávat stále, protože Bůh nikoho nenutí – člověk se pro Něho rozhoduje zcela dobrovolně... Pochopitelně tímto hříchem je vinen ten, kdo si je toho vědom, kdo aspoň částečně poznal obsah víry a přitom jej odmítá... S tímto velmi těsně souvisí dnešní ateismus – čteme v koncilním dokumentu Radost a naděje: /19/ „Mnoho našich současníků však toto hluboké

spojení s Bohem vůbec nechápe nebo je výslovně odmítá, takže ateismus je nutno počítat k nejvážnějším skutečnostem naší doby...“

Zmíněná slova nám ukazují, že žijeme v těžkém období a že dar víry je velikým a vzácným darem. „Poklad víry máme v nádobě hliněné...“, píše sv. Pavel. Je třeba si tedy víru v Boha chránit, opatrovat, děkovat za ni i prosit a každodenním životem s Bohem o její rozmnožení usilovat, abychom také podle ní dokázali s Boží pomocí správně žít a předávat ji dalším, především ve svých rodinách.

O možných příčinách a důsledcích vědomé nevěry – nevíry si něco povíme příště...

S požeňáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – IX.

1. přikázání

Dar víry v Boha a hříchy proti víře – II,

Farní dopis č. 192 – září 2019

Milí farníci a poutníci.

Přicházíme dnes s vděčností Pánu Bohu za dary letošní úrody a zároveň děkujeme za 350. pouť 1. soboty, kterou zde můžeme od jejich začátku slavit. Je to úctyhodný počet a také věrnost vás všech – farníků i poutníků po celý čas trvání těchto poutí. Tak vám všem upřímně Pán Bůh zaplat' a také veliké díky Pánu Bohu a Panně Marii za mnohé vyslyšení a milosti, které jsme tu každý za tento čas obdrželi.

A s novým farním dopisem je tu opět možnost pokračovat v našem povídání o Desateru Božích přikázání. Jak už bylo předesláno v závěru minulé části, zkusme věnovat svoji pozornost možným příčinám a důsledkům moderní nevěry – nevíry v našem životě i životě dnešní společnosti. Kde tedy hledat její hlavní příčiny?

U mnohých lidí je to nevědomost ve víře. Z dětství jim zůstaly nejasné nebo naivní dětské představy, se kterými nemohli později vystačit – víra u nich zemřela na neznalost. Stačilo trochu náporu a světlo víry u nich úplně zhaslo...

Další příčinou je pak konzumní styl života. Zcela jsme se ponořili do hmoty a požitku, proto v našem životě duchovní hodnoty nemají místo, natož aby tam měl místo sám Bůh. Často dáváme přehnaný důraz na jen hmotný rozměr své bytosti, který by se dal symbolizovat hospodou: v té, jako v Betlémě, není pro Ježíše místa.

Jako další z příčin nevěry dnešní doby je v dokumentu II. Vatikánského koncilu nazvaného Radost a naděje zmíněn ateismus: „Na zrodu a rozšíření ateismu mohou mít nemalý podíl věřící tím, že zanedbávají náboženskou výchovu, zkresleně podávají nauku a mají nedostatky ve svém náboženském, mravním a sociálním životě. O nich platí, že pravou tvář Boha a náboženství spíše zastírají, než ukazují...“ Toto je vážné konstatování a zároveň výstraha. Mohli bychom zde uvést Ježíšova slova: „Běda tomu, skrze koho přichází pohoršení.“

Můžeme si tak položit otázku: „Co s tím?“ Opravdová křesťanská víra totiž není pouze nějakou teorií či seznamem nějakých modliteb nebo nějakým souborem náboženských úkonů a zvyklostí, ale vztahem k druhé osobě, kterou je Bůh sám. Kdy Bůh sám jako první zve člověka ke vztahu a touží být člověku – každému z nás, blízkým. To se v plnosti uskutečňuje skrze Vtělení Božího Syna Ježíše Krista. Bůh se v Ježíši Kristu stal člověkem – jedním z nás a tím se vztah mezi Bohem a lidmi netušeným způsobem prohloubil. Bůh se tímto způsobem ztotožnil s každým člověkem a my, vedeni vírou, se máme Ježíše Krista snažit v každém člověku zahlédnout a také zároveň podle toho ve svých vztazích jednat.

Věrnost Ježíši Kristu je základem našeho vztahu k Bohu a naplněním prvního přikázání Desatera. Naší největší starostí má tedy být péče o svůj osobní vztah s Ježíšem Kristem a jeho hloubku. O nezbytnosti hloubky našeho spojení s Kristem krásně mluví sv. Alžběta od Trojice, v jejíž duchovní zkušenosti nacházíme přesvědčení, že každý křesťan se má stát novou částí vtělení Ježíše Krista v dnešní době. „Uvnitř mne, v mé duši, se odehrává vznešené tajemství, obnovuje se Vtělení. Už nežiju já, On žije ve mně.“ Sv. Alžběta pak dále vysvětluje, jak má člověk o hluboké spojení s Bohem usilovat: „Bůh, který se v Kristu stal člověkem a Kristus, který se tajemně (ale skutečně) spojil s každým člověkem: to jsou dvě neoddelitelné pravdy křesťanství, pro něž, okolo nichž a od nichž je vše... Kristovo pozvání: přebývejte ve mně, proto znamená: modlete se ve mně, klanějte se ve mně, milujte ve mně, pracujte a jedněte ve mně. Přebývejte ve mně, abyste byli přítomni pro každou osobu a každou věc. Vstupujte stále více do této hloubky.“ Takto nám sv. Alžběta od Trojice naznačuje cestu k plnému sjednocení s Bohem. Kdy s pomocí Ducha sv. postupně dorůstáme k jednotě s Bohem i v oblasti svých vnitřních hnutí, postojů, myšlenek, citů, přání, úmyslů, nálad i radostí.

Před každým z nás je tak velký úkol: uchovat si živou víru a vztah s Bohem a v tomto vztahu vytrvat. Toho lze dosáhnout především osobní modlitbou, jež není omezená jenom na způsob ústní, ale i rozjímavý a vnitřní, stejně jako na četbu Písma svatého. Nezapomínejme také na společnou modlitbu v rodinách, ve farnosti a v různých společenstvích. Církev nám nabízí tolik prostředků, kterými lze udržet živý vztah s Bohem. Využívejme plně svátostného života, včetně eucharistické adorace, pravidelného zpytování svědomí, duchovního doprovázení... Možností, kterých je možné využít k prohlubování každodenního vztahu s Bohem je jistě dost. Záleží však jen na naší ochotě otevřít se Bohu a vydat se v důvěře na cestu s Ním.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – X.

1. přikázání

Dar víry v Boha a hříchy proti víře – III,

Farní dopis č. 193 – říjen 2019

Milí farníci a poutníci.

Před měsícem jsme prožili „jubilejní“ 350. pouť 1. soboty, kdy jsme děkovali za dary úrody i za všechny milosti vyprošené na tomto požehnaném místě za celý čas trvání těchto prvních sobot. A protože čas plyne velmi rychle, už je tu další – dnešní 1. sobota. A tak je také znova důvod k vděčnosti, že tyto poutě mohou pokračovat.

V minulé části v našem povídání o Desateru Božích přikázání jsme hovořili o možných příčinách moderní nevěry – nevíry v životě člověka jako jednotlivce nebo i celé společnosti. Měli jsme tak příležitost k zamyšlení se nad svými náboženskými znalostmi, vztahem k Bohu a svojí vírou, jak na tom každý jsme. Důsledkem nezájmu člověka o Boha a věci víry, je pak zmíněná nevěra a ztráta pravé víry. Samotná nevěra je pak pro člověka sama trestem. Člověk totiž nezájmem o Boží věci se sám od Boha vzdaluje a tím upadá do stále hlubší duchovní temnoty. Ztrácí totiž pravé světlo, které víra v Boha pro věřícího člověka představuje. Dar víry je tedy velikým darem, za který je třeba stále Bohu děkovat a také o jeho zachování a rozmnožení Boha stále prosit. Bez opravdové víry jsme totiž ohroženi celkovým zblouděním ve svém životě.

V Katechismu staršího vydání bychom našli: „Kde mizí víra, tam bují pověra.“ Právě pověra

je jeden z velmi rozšířených hříchů proti víře i v dnešní době. Člověk totiž vakuum po pravé víře musí něčím vyplnit. Proto zde máme lidové pověry, jako je např. zaklepání na dřevo (kterým se projevuje náš nedostatek důvěry a vděčnosti vůči Bohu – když se něco nepodaří, tak to neodnese dřevo, ale Bůh). Dalším příkladem je pravděpodobně stále přezívající pověra: „V máji, do roka na máry.“ Jiná pověra pak, že budu mít smůlu, když mi přeběhne černá kočka přes cestu, nebo když je v pátek třináctého, atd. Jistě by jich bylo ještě více, ale všechny ukazují na nedostatek naděje a důvěry v Boha, jeho dobrotu, lásku a jeho neustálou starostlivost o nás do všech detailů a jednotlivých záležitostí našeho každodenního života.

Jsou ale pověry daleko závažnější: např.: věštění (dnes zvláště horoskopy, astrologie) v TV se sledují pořady o biotronickém působení na dálku, nabízejí se spiritistické seance apod. Je toho mnoho, čím si lidé nahrazují pravou víru a co staví na místo pravého Boha. Pravá víra v Boha však ještě nikoho nepřivedla na psychiatrii, ale takto zfalšovaná víra už mnohého... V co všechno musí lidé věřit, když nevěří v pravého a jediného Boha?!

Dalším závažným proviněním proti víře je modloslužba. „Nebudeš mít jiného boha mimo mne,“ zaznělo na Sinaji. A přesto, první co Izraelité na poušti udělali, bylo to, že si vyrobili zlaté tele. Modloslužba však zůstává trvalým pokušením i v dnešní době. Spočívá ve zbožšťování toho, co není Bůh. Co všechno dnešní člověk bez víry zbožšťuje!? Je to moc, rozkoš, stát. Jsou lidé, kteří místo pravého Boha uctívají zlé duchy a klanějí se jim. Ale asi nejvíce člověk zbožšťuje zlato, bohatství a peníze. Do strhání dnes někteří lidé shánějí peníze, proto je opět na scéně zlaté tele, ke kterému se jde třeba i přes mrtvolky. A tak i dnešní velmi civilizovaný člověk slouží modlám, amuletům, talismanům atd., nebo si zbožšťuje politiky, herce, zpěváky, atd.... K tomu však říká Ježíš v evangeliu: „Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“ (Mt 6,24)

Tak se opět dostáváme k otázce důležitosti modlitby v životě člověka, ale také ke staré zkušenosti církve: „Kdo se modlí, tak i věří, kdo se přestává modlit, přestává i věřit.“ Pak už jen zůstává otázka: „Zda-li, je naše modlitba skutečnou modlitbou a setkáním s Bohem, či jen pouhé odříkávání naučených slov?“

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XI.

1. přikázání

Ctnost naděje a lásky a hříchy proti nim

Farní dopis č. 194 – listopad 2019

Milí farníci a poutníci.

Vstupujeme do nového kalendářního měsíce. Je jím už listopad a tak je tu zároveň „dušičkové“ období. Znova si můžeme uvědomit duchovní propojení celé církve – vítězné (svatí v nebi), bojující (církve na zemi) a trpící (duše v očistci). Kdy vzájemná modlitba a prosba za sebe navzájem nás všechny o něco více přibližuje Bohu k dosažení nebeské radosti. Prožíváme tak čas milosti. Můžeme svaté prosit o přimluvu, abychom dobře žili a svým životem k Bohu směřovali a zemřelým a duším v očistci zase my můžeme vyprošovat odpuštění všeho, co jim ještě brání v dosažení plnosti Boží lásky u Boha v nebi. Toto vzájemné propojení celé církve – vítězné, bojující a trpící je nesené vzájemnou láskou, vírou a nadějí, které od Boha pramení ke všem jednotlivým údům církve.

Ctnostem – víře, naději a lásce se věnujeme i v posledních částech našeho povídání o 1. přikázání Desatera a hříších proti nim. Chceme tak pokračovat i dnes. Po ctnosti víry se více

zaměřit na další dvě: ctnost naděje a lásky.

Slova „mít naději“ a „doutám“ znamenají: čekám od někoho, že mi pomůže. „Doutám v Boha“ potom znamená: Pevně očekávám, že mi Bůh dá všechny prostředky potřebné k tomu, abych zde na zemi šťastně žil a po smrti byl navěky spasen. Mohu to očekávat s důvěrou, protože to Bůh slíbil. Potvrzením je nám verš z Písma sv.: On chce, aby všichni lidé byli spaseni. (1. Tim. 2,4). Protože člověk nemůže plně odpovědět na božskou lásku svými vlastními silami, když se mu Bůh zjevuje a volá ho, musí doufat, že mu Bůh dá schopnost oplácet jeho lásku a jednat podle příkázání lásky. Křesťanská naděje je nadpřirozený Boží dar, který Bůh vložil – vlil do duše člověka spolu s milostí posvěcující při přijetí svátosti křtu. Je to schopnost, skrze kterou pevně, s jistotou a s hlubokým vnitřním přesvědčením očekáváme všechno, co nám Bůh slíbil pro zásluhy Ježíše Krista. Za dar naděje tedy stále Bohu děkujeme a vyprošujeme si její upevnění a rozmnožení.

Naopak proti naději můžeme také hřešit a tak ji ztrácet a oslabovat. Je to hřích opovázlivosti a zoufalství. Hříchem opovázlivostí se člověk provinuje tehdy, když spoléhá pouze na své vlastní síly a schopnosti a o Boží pomoc neprosí. Nebo tehdy, když naopak opovázlivě příliš spoléhá na Boží všemohoucnost a milosrdenství a v této opovázlivosti říká: Bůh je milosrdný, nemusím se o nic starat, nemusím se bát jeho trestů, polepším se až později. A tak člověk své obrácení odkládá, až nakonec může být pozdě. Hříchem zoufalství se člověk provinuje tehdy, když přestává důvěřovat, že mu Bůh může odpustit a že mu pomůže, aby dosáhl spásy.

Druhou ctností dnešního povídání je ctnost lásky. Slovo „miluji“ znamená: mám zalíbení v tom, koho mám rád, proto chci pro něho dobro. Slovo „miluji Boha“ znamená: Mám zalíbení v Bohu, proto chci jeho čest a slávu a pro něho miluji sebe i všechny ostatní lidi jako děti Boží. Taková je křesťanská láska, jejímž pramenem je Bůh sám, který ji vlévá – dává člověku do duše při křtu svatém. Je to opět nadpřirozená schopnost a dar Boží uschopňující člověka milovat Boha nadevšechno – a tak odpovídat svojí láskou na lásku Boží, a milovat sebe a bližního z lásky k Bohu. O tom, že ctnost lásky je největší ze všech ctností a že je správné za ni děkovat i prosit nám vydává své svědectví sv. Pavel v listě Korint'ánům: „Kdybych měl všechnu víru, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, ničím bych nebyl... Nyní trvají víra, naděje a láska, tyto tři, ale největší z nich je láska. (1. Kor. 13.2; 13.13). Proto je třeba usilovat o dokonalou lásku – milovat Boha pro něho samotného, protože je nejvyšší dobrý, dokonalý a lásky nejhodnější. Kdo pak Boha miluje jen pro dobro, které dostal, nebo očekává, má lásku nedokonalou. Máme také usilovat o to, abychom Boha milovali nadevšechno, byli ochotni se všeho hmotného a pozemského raději vzdát než těžkým hříchem ztratit jeho lásku.

Proti lásce k Bohu se prohřešuje ten, kdo je vůči Bohu lhostejný – nedbá o Boží lásku anebo odmítnutá vzít v úvahu její sílu, iniciativu a přítomnost. Dále ten, kdo je nevděčný – když opomíjí nebo odmítá oplácet svojí láskou lásku Boží a odmítá ji uznat. Vlažnost je pak váhání nebo nedbalost člověka v odevzdání se Bohu jako odpovědi na lásku Boží. Omrzelost nebo duchovní lenost pak jde až k odmítání radosti, která pochází od Boha a k pocitům odporu vůči Božímu dobru. Nenávist vůči Bohu, která se rodí z pýchy, se pak protiví lásce Boží a Boží dobrotě a staví se proti Bohu za to, že zakazuje hříchy a ukládá tresty.

Takový je můžeme říci smutný „výčet“ mnoha provinění proti božským ctnostem, kterými víra, naděje a láska jsou, a které nás s Bohem spojují a sjednocují. Kéž si takto více uvědomíme jejich důležitost pro svůj život s Bohem i lidmi kolem sebe. Proto za dar víry, naděje a lásky stále děkujeme i prosíme. At nás všechny dobrý Bůh v těchto ctnostech – v pravé víře, naději a lásce – posílí, upevní a zachová.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XII.

1. přikázání

Láska a úcta k Bohu

Farní dopis č. 195 – prosinec 2019

Milí farníci a poutníci.

Vstoupili jsme do nového kalendářního měsíce a zároveň nám začala adventní doba. Je nám tak opět Bohem darován mimořádný čas k zamyšlení se nad svým vztahem s Bohem, ve kterém můžeme usilovat a vyprošovat si jeho prohloubení či oživení a skutečnou opravdovost. Čas adventu je nám tak Bohem nabídnut k naší obnově vzájemného vztahu s Ním. Kéž jej tedy dokážeme dobře využít... a tak se dobře připravit k oslavě příchodu a narození Ježíše Krista, které chceme oslavit o Vánocích.

A tak v našem dosavadním podrobném povídání o 1. přikázání Desatera Božích přikázání nastává okamžik, kdy je třeba ještě něco konkrétního zmínit či doplnit o úctě k Bohu, která s tímto přikázáním přímo souvisí.

Projevem úcty spolu s modlitbou je klanění. Co k tomu dále říká Katechismus? Jen Bohu se klaníme. To znamená: Uznáváme Boha za nejvyššího Pána, prokazujeme mu nejvyšší úctu a z lásky k Němu přijímáme za svoji Jeho svatou vůli. Klanění se Bohu je tak úkonem zbožnosti, kdy tímto způsobem uznáváme svoji naprostou podřízenost a závislost na Bohu, který nám ve své lásce a dobrotě daroval existenci a život, o nás pečuje a nás zachovává. Pokorným klaněním, podobně jako Panna Maria v Magnificat, zároveň vyjadřujeme Bohu svoji vděčnost a chválu za všechna dobrodíní, kterými nás Bůh zahrnuje. Klanění se Bohu podporuje růst lásky člověka vůči svému Stvořiteli, proto člověka osvobozuje od sebelásky, od otroctví hříchu a modloslužby, která nás naopak vede, abychom mylně dávali přednost před Bohem věcem tohoto světa.

Jiným závažným proviněním proti úctě vůči Bohu, které je nutné zmínit, je hřích svatokrádeže. Svatokrádeže se dopouští, kdo zneuctívá osoby, místa nebo věci Bohu zasvěcené. Dále spočívá v nedůstojném zacházení se svátostmi, nebo když někdo nehodně přijímá některou svátost, tj. v těžkém hříchu. Svatokrádež je těžkým hříchem, zvláště je-li spáchána proti Eucharistii, protože tato svátost nám podstatně zpřítomňuje tělo samého Krista. Sv. Pavel nám k tomuto připomíná: „Kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije.“

Proto naopak z úcty k Bohu máme přistupovat a uctivě zacházet se vším, co je úctě a službě Boží zasvěceno. Jsou to zvláště: posvěcené osoby – kněží, řeholní osoby, posvěcená místa – např.: kostel, hřbitov, posvěcené věci – např.: bohoslužebné předměty, obrazy, sochy, růženec, medailky, posvátné pomníky, zvony, varhany atd.

Že je nutné mít v úctě všechny předměty, které nás odkazují k Bohu, nám ukazuje příklad babylonského krále Baltazara z knihy proroka Daniela 5 kapitoly, který se dopustil znesvěcení bohoslužebných předmětů a nádob dovezených z Jeruzalémského chrámu a vzápětí po tomto skutku byl Bohem povolán k zodpovědnosti.

Je tedy třeba být pozorný a ve svědomí zkoumat své skutky, zda jsou dobré či nikoliv a také upřímně zkoumat, jaká je naše víra a život podle ní. Víra totiž člověku nejen otvírá rajskou bránu, ale také oživuje tento svět: pozvedá ho z jeho nízkosti, a ukazuje cestu k jeho věčnému cíli a naplnění. Děkujeme proto za dar víry, kterého se nám dostalo už při křtu svatém a také stále prosíme o jeho udržení a rozmnožení, aby tento dar v nás nezůstal ležet ladem. Nemáme víru jen pro sebe: „Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte,“ i to je naše povolání v tomto světě. S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XIII.

2. přikázání

Úcta k Božímu jménu.

Farní dopis č. 196 – leden 2020

Milí farníci a poutníci.

Prožíváme dobu vánoční a můžeme říci, že jsme před několika dny prožili duchovně bohatý a pozeňnaný čas svátků Narození Ježíše Krista. Současně s touto dobou vánoční nyní vstupujeme do ne méně duchovně bohatého období nového roku 2020. V letošním roce 2020 totiž oslavíme významné jubileum 800 let od první písemné dochované zmínky o naší obci, farnosti a poutním místě. Při příležitosti tohoto výročí jsem napsal žádost otci biskupovi Vojtěchovi o udělení plnomocných odpustků pro celý letošní rok 2020 pro poutní kostel tady u nás v Hl. Mašůvkách. I když je vše zatím v řízení, věřím, že už nyní od začátku roku můžeme plnomocné odpustky získávat a čerpat tak z tohoto duchovního pokladu Církve. A tak vyprošovat sobě i našim drahým zemřelým a duším v očistci odpuštění a prominutí všech vin a trestů, které nám po odpuštění hříchů ve svaté zpovědi ještě zbývají odčinit. To vše za splnění obvyklých podmínek: svatá zpověď, sv. přijímání, modlitba v poutním kostele – Věřím v Boha, Otče náš a na úmysl sv. Otce.

Zároveň v tomto „jubilejním“ roce naší farnosti chceme dále pokračovat i v našem povídání o Desateru Božích přikázání. Po podrobném „rozebrání“ 1. přikázání, je tak na pořadí přikázání druhé. Když otevřeme Písmo sv., tak v 2. knize Mojžíšově a stejně tak i v 5. knize Mojžíšově shodně čteme: „Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin neponechá bez trestu toho, kdo by jeho jméno zneužíval.“ Katechetická formule, kterou známe lépe je kratší: „Nevezmeš jména Božího nadarmo.“ Všimněme si dobře: je to jediné přikázání, které má výslovnou zmínku o trestu. Nemůžeme si proto říkat, že toto přikázání snad není důležité. Naopak, sám Pán Ježíš ve své modlitbě Otče náš na prvním místě klade důraz na úctu k Božímu jménu: „...posvěť se jméno tvé...“ Proto jakékoli urážky a projevy neúcty a samotné brání jména Božího nadarmo nelze považovat na maličkost.

Proč tomu tak je? Protože samo jméno označuje určitého nositele – není to jen prázdný zvuk. Platí to i v rovině našich vzájemných vztahů. Jistě by nám nebylo jedno, když by někdo naše jméno nebo jméno našich rodičů a blízkých vyslovoval ošklivě, posměšně, s pohrdáním nebo urážlivě. Možná jsme už také všichni slyšeli úsloví: „Všechna jména jsou pěkná, když se pěkně vyslovují.“ Způsob jakým vyslovíme jméno druhého člověka, totiž zároveň ukazuje, jakou úctu a lásku k tomuto člověku chováme. O co více a mnohonásobně více to stejné platí i ve vztahu k Bohu a jeho jménu. Velikostí své úcty k Božímu jménu tak vyjadřujeme současně i velikost své víry a úcty k tajemství samého Boha a celé posvátné skutečnosti, kterou vyvolává. Nad smyslem pro posvátno se zamýšlí J. H. Newman: „Pocit bázně a smysl pro posvátno jsou křesťanské city nebo ne? Nikdo o tom nemůže rozumně pochybovat. Jsou to city, kterými bychom oplývali, a to v hojné míře, kdybychom měli vidění Boží velebnosti. Jsou to city, které bychom zakoušeli, kdybychom si uvědomovali Boží přítomnost. Měli bychom je mít v takové míře, v jaké věříme, že Bůh je přítomen. Jestliže je nemáme, je to tím, že si nejsme vědomi, nevěříme, že on je přítomen.“ Můžeme se tak zamyslet nad svým chováním na posvátných místech např. v našich kostelích, poutním areálu i na jiných místech, kde jsou kříže či sochy svatých, nebo i jiné posvátné předměty v našem okolí.

K těmto posvátným místům a předmětům se máme chovat s patričnou úctou, která jim přísluší, především však máme mít v úctě samotného Boha a jeho svaté jméno. Katechismus o tom říká: „Mezi slovy zjevení má jedno zvláštní význam, je to slovo zjevující jméno Boží. Bůh je zjevuje těm, kdo v něho věří. Zjevuje se jim ve svém osobním tajemství. Dar jména

náleží do řádu důvěrnosti a intimity. „*Jméno Pána je svaté.*“ Proto je člověk nesmí zneužívat. Má je uchovávat v paměti, v tichém klanění plném lásky. Nezařadí je mezi svá slova, pokud by tím nechtěl chválit, velebit a oslavovat.“ Z toho vyplývá, že Boží jména smíme a můžeme vyslovovat jen tehdy, když Boha chválíme, velebíme a oslavujeme. To znamená, když se modlíme, nebo svoji modlitbu zpíváme, když o Bohu vážně hovoříme. Vždy s úctou k jeho jménu.

Staří Židé měli k vlastnímu jménu Božímu „Jahve“ takovou úctu, že je raději ani nevyslovovali, ale opisovali je jinými výrazy. A víme, že za porušení tohoto příkazu byl u nich i trest smrti.

A co my křesťané i nekřesťané dnešní doby? Jen se podívejme do svého života a svědomí. Neomlouvejme si: „To bylo jen, když jsem se ulekla.“ Ani tam jméno Boží nemá místo. Navíc, kdybys na to nebyl zvyklý jindy, ani v úleku bys zbytečně jméno Boží nevyslovil. Můžeme si také všimnout, kolikrát zazní Boží jméno v běžných rozhovorech lidí v autobuse, v obchodech, na ulici, při zábavě... Jak často se dnes vyskytuje v rozhlasových či televizních reportážích, zkrátka všude ho vyslovují věřící i nevěřící. Pravý křesťan by však měl svou víru vyznat i tím, že Boží jméno nikdy nevyslovuje zbytečně. Že zkrátka nepatří do jeho běžného slovníku.

A tak nezbyvá než prosit Boha o dar víry a úcty i dar a ctnost zbožnosti, abychom znova dokázali mít v úctě Boha samotného i jeho svaté jméno. A také dokázali objevovat hodnotu všech posvátných předmětů a míst, které jsou kolem nás a dokázali také jejich hodnotu objevit a docenit i pro sebe osobně a skrze ně i nacházeli cestu k Tomu, na kterého odkazují...

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XIV.

2. přikázání

Úcta k Božímu jménu – II,

Farní dopis č. 197 – únor 2020

Milí farníci a poutníci.

Nový rok 2020 nám pěkně plyne a je tu opět pouť 1. soboty. S ní je zde také nový „farní dopis“. V něm chceme pokračovat další částí o Desateru Božích přikázání. Minule jsme začali hovořit o 2. přikázání týkající se nejen úcty k Božímu jménu a svatých ale také úcty k posvátným předmětům či místům a osobám, které nás k Bohu odkazují. Už tak o úctě k samotnému Bohu a jeho svatému jménu i o úctě ke všem předmětům či osobám, které nás k Bohu odkazují, bylo mnohé řečeno. Zmíněna však byla i skutečnost, jak často je v dnešní době Boží jméno námi lidmi zneuctíváno bezpotřebným či urážlivým způsobem.

Když je to navíc v hněvu nebo ve zlosti je to těžký hřích, který vede ke ztrátě milosti Boží.

S braním jména Božího nadarmo souvisí také klení a proklínání. Většinou se užívají cizí slova, která označují něco posvátného. Něco, co souvisí se jménem Božím, bohoslužbou, posvátnými osobami anebo místy. Klení je vždy známkou hrubé povahy, a je-li to ve zlosti, je to těžký hřích a mnohdy i velké pohoršení. Velmi nehezké je, když kleje dívka nebo žena, ať věřící či nevěřící. Místo aby formou své řeči vnášela do svého prostředí jemnost a ušlechtilost, toto prostředí kazí snad ještě více než muž, protože právě od ní to nikdo neočekává.

Někdy také můžeme slyšet, jak lidé říkají: „Proč mě Pán Bůh trestá? Samá bolest a neštěstí...“ A přitom si neuvědomují, jak často ho urážejí braním jména Božího nadarmo nebo

klením. A tak se naplňuje Boží slovo: „Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jméno zneužíval.“

Jinou a nejtěžší urážkou jména Božího je rouhání. Někdy si to i věřící pletou s reptáním proti vůli Boží. To je docela něco jiného: reptání je hřích proti 1. přikázání a spočívá v tom, že člověk je krajně nepokojen s určitou událostí svého života, v podstatě Bohu něco vyčítá... Kdežto rouhání se dopouští ten, „kdo vnitřně nebo navenek pronáší nenávisť, vyčítává, vyzývá slova proti Bohu, špatně, posměšně mluví o Bohu, a jeho slovům chybí úcta k Bohu... Zákaz rouhání se vztahuje i na slova proti Kristově církvi, proti svatým a posvátným věcem. Rouhání je také uchylovat se k Božímu jménu, aby se zamaskovaly zločinecké metody, zotročování národů, mučení nebo popravování. Zneužití Božího jména ke zločinu vede k odmítání náboženství. Samo o sobě je těžkým hříchem.“ (KKC 2148)

Že je potřebné vždy zachovat úctu k Bohu, jeho svatému jménu i svatým věcem nám ukazuje i několik příkladů o tom, že Bůh se nenechá posmívat. Jedním z nich je nám babylonský král Baltazar. Při hostině pil z posvátných nádob, které jeho otec Nabuchodonozor přinesl jako kořist z Jeruzalémského chrámu. Při ní se na stěně ukázala tajemná ruka a napsala tam tři slova: „Mene, tekel, fares, které znamenaly: „Spočetl, zvážil, rozdělil.“ Ještě té noci byl král Baltazar zabit. Nebo vzpomeňme na Ježíšovy nepřátele pod křížem jako jiný příklad z Písma svatého. Smáli se mu, tupili Ježíše, vyzývali ho, aby sestoupil z kříže... Jaký trest později stihl tento národ!

Jiný příklad, který chci zmínit, se udál před více než 100 lety. V roce 1906 se v Medině na Sicílii před Vánocemi v ulicích města objevily plakáty s nápisy: „Ježíšku, jsi-li nějaký, pošli nám zase jednou zemětřesení.“ V tom stejném roce o Vánocích pak zde bylo zemětřesení, při kterém zahynulo 60 000 lidí. Jiný příklad z podobně vzdálené doby je z roku 1912, kdy došlo ke zkáze lodi Titanic. Před první plavbou bylo na boku lodi vyzývané a urážlivě proti Bohu napsáno: „Nepotřebujeme ani Boha ani církve.“ A kdosi ještě před vyplutím z přístavu stačil napsat svým rodičům: „Jsem si jist, že tato loď do Ameriky nedopluje.“ A jeden příklad z naší země: Vzpomeňme na Lidice. Po 1. sv. válce tam učitel ateista vynesl ze školy kříže a spolu s dětmi je páčil na humnech Horákova statku. Za 2. sv. války se pak na stejném místě odehrála tragédie, kdy zde zahynuli všichni muži z celé vesnice. Dnes tam stojí kříž. Při návštěvě tohoto místa zde ale o těchto událostech neuslyšíme...

To je jen několik příběhů či příkladů, které potvrzují pravdu, že Bůh se nenechá posmívat. Mohlo by jich být ale mnohem víc...

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XV.

2. přikázání

Úcta k Božímu jménu – III.

Farní dopis č. 198 – březen 2020

Milí farníci a poutníci.

Čas nám plyne a je tu další kalendářní měsíc a s ním i pravidelná pouť 1. soboty. Zároveň **prožíváme i celý tento rok 2020, který zde letos oslavujeme jako jubilejní s výročí 800 let od první zachované písemné zmínky o naší obci. Společná oslava tohoto výročí je naplánována na 23. května 2020, kdy by vše začínalo děkovnou mší sv. v 10.00 hodin při které proběhne i společné zasvěcení farnosti a obce Panně Marii. Tímto úkonem zasvěcení Panně Marii chceme naši farnost i obec svěřit a odevzdat navždycky do**

ochrany Panny Marie a skrze Ni i Ježíši Kristu. Odpoledne pak budou pokračovat oslavy od 14.00 hodin dalším programem. Milí poutníci i farníci, s velikou radostí s mírným předstihem vás všechny tímto srdečně zvu k účasti na děkovné mši sv. a také ke společným oslavám při tak mimořádné příležitosti.

Po tomto radostném oznámení se zkusme znova vrátit k našemu Desateru a konkrétně 2. přikázání, které se týká úcty k Božímu jménu. V listě sv. Pavla Filipánům čteme: „Při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi i na zemi.“ (Flp 2,10). Je tak řeč o jménu, které poprvé zaznělo z úst archanděla Gabriela při zvěstování Panně Marii, o jménu v jehož moci apoštolové křísili mrtvé a kněží při svátosti smíření (sv. zpovědi) odpouští hříchy. O jménu pro které umíraly a dodnes umírají statisíce křesťanů. O jménu, v němž jediném můžeme dojít spásy (Sk 4,12).

Možná jsme už někdy slyšeli o zjevení Panny Marie v La Salettě 19 září 1846 dvěma dětem – Melánii a Maximinovi. Už tehdy Panna Maria plakala nad zlozvykem braní jména jejího Syna Ježíše Krista nadarmo. Nad zlozvykem, který je však hříchem proti 2. přikázání. Podobně jako tehdy i dnes lidem Boží jméno zevšednělo, tak jako jim zevšedněl sám Bůh, věří-li v Něj vůbec. Lhostejnost k Bohu, braní Ho na lehkou váhu, urážení Ho, v tom tkví podstata hříchu proti 2. přikázání: vyslovování Božího jména naprázdno, zbaveného jeho podstaty, bez vztahu k Osobě, která je nosí. Jméno totiž neodmyslitelně patří k jeho nositeli. Zneuctívání Božího jména se tak proto rovná zneuctívání samotného Boha.

Smí tedy katolík vůbec jméno Boží vyslovit? Může. Bůh sestoupil na zem, přijal lidskou podobu i jméno. Nazval nás přáteli a volá nás k sobě příslibem občerstvení. A my k tomuto božskému Příteli můžeme přicházet a oslovovat Jej jménem bez obav že bychom se dopouštěli hříchu. Můžeme a máme Jeho jméno vzývat, velebit a oslavovat.

Tak činí sv. Bernardin Sienský následujícími slovy: Ježíšovo jméno je důležitým základem víry, protože vytváří Boží syny a dcery. Víra katolického náboženství totiž spočívá ve známosti Ježíše Krista a v jeho světle, jež je světlem duše, branou života a základem věčné spásy. Když tuto víru někdo nemá nebo ji opustí, jako by krácel temnotou noci beze světla, jako by se s očima zavřenými dával o překot na cestu nebezpečnostmi, a byť se skvěl sebevětší pronikavostí rozumu, jestliže se snaží porozumět nebeským tajemstvím cestou vlastního úsudku, jde za vůdcem slepým; nebo jako by se snažil zbudovat dům, ale zapomněl na základy, nebo by zapomněl na dveře a chtěl pak chodit do domu střechou. Tím základem, tím světlem i těmi dveřmi je zajisté Ježíš. Aby ukázal, že on je cestou pro ty, kdo putují a bloudí, dal všem světlo víry: díky němu lze po neznámém Bohu pátrat, v hledaného Boha uvěřit a toho, v nějž jsme uvěřili, nacházet. Tento základ víry podpírá církev zbudovanou v Ježíšově jménu. Jméno Ježíš je tak leskem kazatelů, protože dává Kristovu slovu jasně zářit, aby bylo zvěstováno a slyšeno.

Sv. Bernardin Sienský v oslavování jména Ježíš pokračuje: „Ó jak slavné jsi ty jméno! Jak půvabné, jak milostné, jak silné! Skrze tebe se tlumí zločiny, skrze tebe se vítězí nad protivníky, skrze tebe dostávají slabí svobodu, skrze tebe nabývají sílu a potěšení ti, kdo jsou v protiventstvích trpěliví. Ty jsi ctí věřících, ty jsi učitelem kazatelů, ty jsi posilou pracujících a podporou umdlévajících. Tvůj žhavý žár a zápal kéž roznítí naši touhu, naše prosebné modlitby kéž jsou vyslyšeny a kéž se nasytí duše těch, kteří o tobě rozjímají, a skrze tebe ať všichni dojdou nebeské radosti a slávy. A skrze toto tvé přesvaté jméno, nejdražší Ježíši, ať i my jednou s nimi s tebou kralujeme.“

Podobně blahoslavený Jindřich Suso chtěl shrnout všechnu moudrost a lásku do jedné knihy. Časem pocítil potřebu obsáhnout je v jedné kapitole a ještě později v jedné jediné větě. I to se mu ale zdálo příliš. Nakonec shrnul moudrost a lásku světa do jednoho slova – Ježíš. V tomto jediném slově, v tomto jménu, Božím jménu je smysl našeho života. Nevyprazdňujme je braním nadarmo, nedělejme z něj bezobsažné citoslovce. Učiňme je středem svých myšlenek, svých slov, svého života a vyslovujme je alespoň zčásti s takovou něhou, jako to činila Panna

Maria. Ta, která byla bez hříchu, přestože měla toto jméno denně na rtech, anebo právě proto, že je měla denně na rtech.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XVI.

2. přikázání

Přísaha a slib

Farní dopis č. 199 – duben 2020

Milí farníci a poutníci.

„Pokoj vám!“, takto zdraví Ježíš Kristus apoštoly ve večeradle, když za nimi po svém zmrtvýchvstání přichází skrze zavřené dveře. Je to pozdrav Vítěze nad hříchem, smrtí i světem. Pozdrav, který přináší do srdcí apoštolů odpuštění, přijetí a pokoj.

V těchto dnech však prožíváme závěr postní doby, které pod vlivem různých omezení našeho společenského života prožíváme jinak, než jsme byli doposud zvyklí. Jsme tak svědky, jak svět ve kterém žijeme je křehký a spolu s ním je křehký i celý pozemský život člověka.

Můžeme tak více vnímat nejistotu všech pozemských jistot, na které jsme doposud nějak spoléhali a kterými jsme se třeba nějak obklopili. Kéž se nám toto zpochybnění našich dosavadních jistot nestane cestou k pádu ale k povstání – k hledání skutečných jistot a základu, který nepodléhá proměnám času. Tedy k hledání samotného Boha, který je „stejný včera, dnes i navěky.“ Kéž jsou v tomto čase pro každého z nás také posilou slova samotného Ježíše Krista: „Já jsem s vámi po všechny dny, až do konce světa!“ (Mt 28,20)

Podobně jako samotný Bůh nepodléhá proměnám času ani Boží zákon – Desatero Božích přikázání, které daroval člověku ke šťastnému životu už zde na zemi. Věnovat pozornost jednotlivým přikázáním, zachovávat je a řídit se jimi ve svém životě bude vždy moudré a správné, protože nám ukazují cestu k Bohu a životu s Ním. Ke druhému přikázání, které se týká úcty k Božímu jménu tak ještě patří přísaha a slib.

Udělat slavný slib anebo přísahat znamená brát Boha za svědka toho, co se tvrdí nebo říká. Znamená to dovolávat se božské pravdivosti jako záruky vlastní pravdivosti. Je tedy těžkou urážkou Boží, když někdo volá Boha za svědka a při tom lže nebo už předem ví, že svůj slib nesplní. Toto se týká i manželského slibu, který je zároveň spojen s přísahou. Boží zjevení samotnou přísahu nezakazuje, ale lidské svědectví musí být ve shodě s Boží autoritou a pravdou. Většinou se přísaha vyžaduje, kde chybí dostatečné důkazy určité události. Ale i tak Pán Ježíš varuje před přísahou: „Slyšeli jste, že bylo řečeno předkům: Nebudeš křivě přísahat, ale splníš Pánu své přísahy. Ale já vám říkám: Vůbec nepřísahajte. Ale vaše řeč ať je ano, ano, ne, ne. Co je nad to, je ze Zlého.“ (Mt 5,33;37) Je samozřejmé, že dovolávat se Božího svědectví při různých malichernostech, je také urážkou Božího jména. Přísaha by totiž nebyla vůbec třeba, kdyby člověk mluvil vždy pravdu...

Co se týká slavných slibů daných Bohu, je dobře, když se věřící nejdříve poradí se svým zpovědníkem. Např. se může stát, že někdo v nemoci slíbí, že až se uzdraví, že vykoná něco mimořádného, a potom s tím má velké těžkosti a nesnáze. Nebo není také správné, když vážně onemocní dítě a matka v touze, aby se uzdravilo, slíbí Bohu, že je později věnuje duchovnímu stavu. Může pouze udělat předsevzetí, že se bude snažit vychovávat je tak, aby mohlo být Bohem povoláno, ale vše má nechávat na Boží vůli.

Takto můžeme poznat, že neuvážené sliby přinášejí člověku vždy těžkosti. Bůh totiž sliby člověka bere vždy velmi vážně. Člověk je jimi vůči Bohu zavázán a proto, aby Boha neurazil,

musí je vždy dodržet...
S požeňáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XVII.
3. přikázání
Proč slavíme neděli jako sváteční den.

Farní dopis č. 200 – květen 2020

Milí farníci a poutníci.

Prožíváme stále ještě dobu vnějšího omezení pohybu, což má mnohou spojitost s různými věcmi našeho každodenního života. I přesto se však můžeme „setkat“ u farního dopisu alespoň na dálku přes techniku, která to v dnešní době umožňuje. Vnější okolnosti nám tak nemohou zabránit v pokračování v povídání o Desateru Božích přikázání. Dnes se tak dostáváme už ke třetímu z nich, vztahující se prožívání neděle jako svátečního dne. Dne, který podle Božího ustanovení máme prožívat jako den odpočinku a setkání s živým Bohem. Proto vám všem přeji milé zastavení nad těmito řádky.

Nejprve si však můžeme položit otázku: Jaký je význam a důvod slavit právě neděli jako sváteční den? Úvaze o svátečním dni a jeho významu pro život člověka a církve se už v apoštolském listě nazvaný „Dies Domini“ (latinsky: Den Páně) zamýšlel papež Jan Pavel II.. Hned v úvodu tohoto listu papež zdůrazňuje, že neděle je „opěrný bod dějin“ a že „den Páně je pán dnů“ (DD 2). Samotný název pro neděli odvozený z latinského (dies) dominica, tj. „den Páně, pochází ze skutečnosti Kristova vzkříšení ke kterému podle svědectví Písma sv. a samotných apoštolů v tento den došlo. Je to „Pánův den“ a proto je tento den Jemu zasvěcený. Proto skutečnost Kristova vzkříšení církev slaví nejen jednou ročně o Velikonocích, ale každou neděli.

Slavení neděle, jako svátečního dne, tak už není jen obyčejnou událostí v průběhu týdne ale vstupem do „živého dění“ – setkáním se Zmrtvýchvstalým Ježíšem, který žije a přichází.

Dále Jan Pavel II. ve svém listě v odd. 33 vysvětluje, co se při mši sv. každou neděli opakovaně uskutečňuje. Je to zkušenost velikonočního večera, kdy se učedníkům, když byli spolu, ukázal vzkříšený Pán. S tímto okamžikem setkání Vzkříšeného Ježíše s apoštoly je spojeno přání pokoje, který svět dát nemůže. Ježíšovo přání pokoje totiž znamená odpuštění a přijetí, které osvobozuje od strachu a výčitek. Apoštolové pak tento „pokoj Vzkříšeného“ postupně přijali do svých srdcí. Pokoj, který Ježíš dal apoštolům a dává i nám tak pramení z prázdného hrobu a z události vzkříšení.

Událost Ježíšova vzkříšení, kterou ve sváteční den při mši sv. slavíme a prožíváme, tak ukazuje, že On je Pánem času a že vše má pod kontrolou. Prožíváním neděle jako svátečního dne se tak postupně učíme více Bohu důvěřovat. Do veškerého času, prožitých událostí a situací se učíme zvat Ježíše, který se všeho ujímá, bere za své a do našeho každodenního života a prožívání přináší svůj pokoj.

Slavení neděle v nás také obnovuje vědomí, kdo jsme a proč žijeme. Je to trochu tak, jako když dítě jezdí ze školy nebo z práce na víkend za rodiči do rodného domu. Takové návštěvy připomínají, že realita týdne není jediná realita života. Že vedle týdenní reality problémů, spěchu, našich vítězství a proher je realita lásky a Božího vítězství. Nedělní „zkušenost velikonočního večera“ je o tom, že Bůh nás chce políbit a obdarovat pokojem. Vzpomeňme si, co se vše odehrálo během toho týdne před tím, než se Pán zjevil učedníkům. Jaká byla zkušenost tohoto jejich týdne? Neobstáli na křížové cestě s Pánem. Ne vše vyšlo, jak by si

přáli, Ne vše pochopili. Utekli. Selhali. Uzavřelo je to okolnímu světu a možná také sobě navzájem. Kdo ví, co, kdo a komu vyčítal a zazlival. A možná ani to ne – možná se spíš všichni „potkali“ v prožívaném strachu: co teď s nimi bude? Tento týden se opravdu nepovedl.

Pán přesto a možná právě proto, přišel mezi ně a ukázal jim ruce a bok. V této chvíli velmi osobního setkání je patrná veliká Boží touha obdarovat učedníky sám sebou a plody vykoupení. Škoda, že ne vždy jsme schopni se na neděli podívat z Božího pohledu. Omezujeme se často na to, že je to Boží přikázání, a proto bychom měli neděli slavit. Ano, určitě, je to tak. Co chce pro nás Bůh, je vždy pro nás dobré. Není ale neděle také čas, kdy nám Bůh chce ukázat sám sebe a říct nám něco o sobě? Nechce nám ukázat něco důležitého i o nás a o našem životě? Nechce vytvořit s námi prostor intimního sdělení? Neděle je tak dnem setkání člověka s Bohem.

Určitě najdeme hodně důvodů proč slavit neděli. A jak ji například slavit nám ukazuje následující svědectví babičky a jejího vnuka, které on vypráví: „Kdysi mi babička vyprávěla, že když šli na mši sv. do kostela, šli naboso a boty obuli až u kostela, aby se cestou neponičily. Možná důvod nést boty v ruce byl spíš praktický než duchovní, vždy jsem ale tento obraz spojoval s pokorou před Bohem. Možná že také naše důvody ke slavení neděle budou různé, zkusme ale prožívat neděli s pokorou před Bohem. Svatá Faustyna Kovalská napsala ve svém „Deníčku“: „Pamatujte si pro celý tento život, že tak jako vody stékají z hor do údolí, tak také Boží milosti stékají pouze na pokorné duše“ (Deníček 1933). Určitě každou neděli pro nás Bůh připravil velké milosti. Pokud si to uvědomíme, uvěříme tomu a budeme za to Bohu děkovat, poroste v nás vděčnost – a vděčnost souzní s pokorou.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XVIII.

3. přikázání

Naše „povinnost“ účasti na nedělní mši svaté

Farní dopis č. 201 – červen 2020

Milí farníci a poutníci.

Hned na začátku můžeme říci: „Bohu díky“, že se už můžeme opět osobně setkat a společně slavit poutní mši svatou. Uplynul nám další kalendářní měsíc a jsme tu opět s novým „farním dopisem“, který už jakoby tradičně patří ke slavení každé pouti 1. soboty. V minulém „farním dopise“, který byl pouze v elektronické podobě na internetových stránkách farnosti, jsme se začali věnovat třetímu přikázání. Začali jsme otázkami: Proč slavíme neděli jako sváteční den?

Nebo: Jaký je význam a důvod slavit právě neděli jako sváteční den? Odpověď nám po svém zmrtvýchvstání dává sám Ježíš Kristus, který si už na začátku vybral jako den pro setkání se svými apoštoly právě neděli. V neděli vstal z mrtvých, v neděli se poprvé zjevil jako vzkříšený a osmý den (tj. další neděli) se apoštolům ukázal znovu a dal se poznat i nevěřícímu Tomášovi, který poprvé mezi apoštoly chyběl. Proto má neděle tak mimořádné postavení.

Při každé nedělní mši sv. tak znovu oslavujeme Kristovo zmrtvýchvstání, setkáváme se s Ním i mezi sebou navzájem – celá Kristova Církev – Jeho mystické Tělo – všichni ti, kdo s Ním byli spojeni sv. křtem. A když si chce dát sraz více lidí, musí se chtít nechtě domluvit na jednom čase a jednom místě, kde se sejdou, jinak se nikdy nepotkají. Neděle tak není jen osobní setkání člověka-jednotlivce s Bohem, ale skutečná „rodinná oslava“ a setkání celého

společenství farnosti s Ježíšem Kristem naším Pánem. Každá nedělní mše sv. se tak stává i vzájemnou posilou ve víře. Nevěřím jen já, ale věříme my. Je tak zde spolu se mnou mnoho dalších bratří a sester, kteří věří v toho samého milujícího Otce. Neděle je tak pro nás dnem, kdy se zastavujeme, abychom si připomněli, jak moc nás má Pán Bůh rád. Když hledíme na Božího Syna, který z lásky k nám položil život, toužíme na jeho lásku odpovédět svojí láskou. Je to sám Pán Ježíš, kdo nás každou neděli zve na mši svatou, protože mu záleží na každém z nás. Když na mši sv. chybíme, tak chybíme nejvíce Jemu. Když ale přijdeme, jsme to my, kdo nejvíce získá. Je tedy důležité přijmout Ježíšovo pozvání... Kéž tedy vnitřně zahoříme touhou po Ježíši Kristu a osobním setkání s Ním při mši sv. a adoraci, kde On se nám nabízí v plnosti své lásky a přítomnosti.

Mše sv. je okamžikem milosti, úkonem, kterým člověk vzdává Bohu chválu a dík a také posvětit sám sebe. Církev nám moudře určuje způsob svěcení: světit neděli a svátky účastí na eucharistii, mši svaté. To platí pro všechny katolické věřící od 7 let, pokud nejsou omluveni vážnou příčinou. Katechismus k tomu říká: „O nedělích a dalších zasvěcených svátcích jsou věřící vázáni povinností zúčastnit se mše svaté. Povinnost účasti na mši splní, kdo se mše zúčastní, kdekoliv se koná katolickým obřadem, buď v den svátku, nebo večer předcházejícího dne.“ Ti, kteří o tuto povinnost nedbají, dopouštějí se těžkého hříchu.

Neměli bychom to však vnímat jako strohou povinnost, ale jako dar, milost, že mohu s ostatními věřícími tuto nedělní bohopoctu vytvářet, že ji mohu učinit plnější a krásnější. Ze svátosti křtu mám na to plné právo. Protože patřím k tajemnému tělu Kristovu, svou účastí mohu církev posílit a zároveň získat posilu a posvěcení i pro sebe. Můžeme to vnímat jako v rodině. Když zde bude někdo chybět u nedělního stolu, pocítíte, že to není ono, možná budete mít i menší radost, budete na něho vzpomínat. A když někdo z věřících z farního společenství dobrovolně chybí v nedělním shromáždění, tak to také není celé, jeho místo zeje prázdnotou. Dřív lidé říkali: „Nejdu-li v neděli na mši svatou, tak to žádná neděle není.“ Ano, není to neděle, den Páně, den sváteční, protože nebyl ničím posvěcen. Také nestačí poslouchat mši svatou z rozhlasu nebo televize. To může být povzbuzením pro nemocné, nebo pro ty, kdo je opatrují a nemohou se vzdálit, ale nikoliv pro zdravé a schopné. Mše svatá v sobotu večer s nedělní platností byla spíše myšlena pro ty, kdo z vážných důvodů by se v neděli do kostela nedostali kvůli zaměstnání nebo vystrídání se u dětí, ale nikoliv pro pohodlí věřících. Sice tím ten věřící svou „povinnost“ splní, ale sama neděle nevyzní pro něho jako den „sváteční“.

Kéž tedy „roste“ naše vděčnost za mši sv. i úcta ke kněžím, kteří ji slouží. Mše sv. je totiž největším darem a zázrakem, který se na této zemi v čase pozemského života člověka uskutečňuje a kterému můžeme z milosti Boží být přítomni.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XIX.

3. přikázání

Neděle – den sváteční i den odpočinku

Farní dopis č. 202 – červenec 2020

Milí farníci a poutníci.

Začínají nám prázdniny a s nimi současně slavíme, jako každý rok, naši hlavní pout'. Je tak zde opět příležitost k poděkování Pánu Bohu a Panně Marii za rok uplynulý, za vše co jsme prožili a za vše mnohé další čím byl naplněn. Zároveň je zde i příležitost k prosbě o další novou Boží pomoc, ochranu a požehnání a přimluvu Panny Marie pro čas, který je před námi,

kdy tak chceme své budoucí chvíle svěřit též Pánu Bohu i Panně Marii. Chceme takto děkovat za mnohá vyslyšení ale zároveň i prosit s vědomím svých omezených lidských možností a sil. A tak se utíkat znova k Bohu, který ve své prozívatelnosti, dobrotě a lásce „bdí“ a řídí všechny události našeho života i celého světa. Mějme tuto víru i důvěru, že celý náš život je v Božích rukou a také o její posílení stále prosíme. Hlavní pout' ale i každá jiná pout' 1. soboty v průběhu celého roku, které slavíme, je k tomu pokaždé velkou příležitostí.

Prožijme a oslavme naši letošní hlavní pout' účastí na mši sv. tak, jak nás k tomu vybízí 3. přikázání Desatera Božích přikázání, kterému se v posledních „farních dopisech“ věnujeme. S vděčností – za mnoho Božích dobrodiní a darů, s prosbou o nové Boží požehnání a pomoc, ale také s touhou o vlastní posvěcení, ke kterému patří přijetí sv. zpovědi, abychom pak mohli přijmout i sv. přijímání – Tělo a Krev Ježíše Krista ve sv. hostii. Tímto způsobem tak můžeme celou svoji minulost s vlastními chybami a hříchy svěřit Božimu milosrdenství a začít nový život – s Bohem v jeho odpuštění, lásce a milosti. Letošní výročí 800 let od dochované první písemné zmínky o naší obci a možnost získávat plnomocné odpustky v tomto roce v našem kostele, je proto velkou příležitostí k osobní a vnitřní duchovní obnově. Kdy „dobrá“ nebo i celoživotní sv. zpověď může být takovým prvním krokem k této osobní duchovní obnově ale i duchovní obnově celé naší farnosti a obce ve které žijeme.

Když se však ještě vrátíme k samotnému 3. přikázání snadno zjistíme, že nejsme vybízení pouze k účasti na mši sv. o svátečním dni, ale že jeho obsah je mnohem širší. Můžeme si připomenout, jak 3. přikázání zní v originále: „*Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci ani ty, ani tvůj syn a tvá dcera, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvé dobytče ani tvůj host. V šesti dnech učinil Hospodin nebe a zemi, moře a všechno, co je v nich a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý.*“ (Ex 20,2-17)

Můžeme si všimnout, že je zde spolu se zmínkou o svátečním dni a jeho prožívání i důraz na odpočinek. A to nejen pro člověka ale i pro zvířata. Vše má odpočívat, vše má prožít tento den v klidu! Potřebuje člověk tento odpočinek, tento klid? Určitě! Člověk není mrtvý stroj bez citu a dechu, ale je to živá bytost, jejíž síly nejsou neomezené. Nakonec i stroj se unaví, tím spíše člověk. A Bůh to člověku přímo přikazuje, protože nás stvořil z lásky a on chce, abychom zde žili co nejdéle a ne si život zkracovali. Proto nám Bůh dává den od odpočinku, aby člověk občerstvil své síly a zachoval si zdraví, svůj život. Jako se střídá den a noc, jaro, léto, podzim a zima, tak se v určitém rytmu střídá práce a odpočinek. Člověku je tento rytmus velmi užitečný.

A dokonce tento sedmidenní týden má své hluboké opodstatnění. Lidé se už několikrát pokoušeli tento rytmus práce a odpočinku změnit. Je známo z francouzské revoluce, že revoluční tribunál, aby ze života odstranil všechno křesťanské, zavedl místo sedmidenního týdne, dekády, týdny o deseti dnech. A vypráví se, že do parlamentu přišli sedláci a říkali: „My bychom to ještě vydrželi pracovat devět dní za sebou, ale naše koně to nevydrží.“ A tak se chtě nechtě vrátili k biblickému ustanovení. Když na scénu dějin vstoupil Sovětský svaz, i tam se snažili toto změnit. Zavedli pětidenní týden, aby ukázali, že dávají člověku více volna než kapitalisté, ale neosvědčilo se to, zavedli šestidenní týden, ale ani to nešlo. Je totiž vloženo do přirozenosti člověka, aby sedmý den odpočíval.

Nejlépe to vidíme na dětech ve škole. Ke konci týdne jsou unavené. Staří pedagogové to řešili jinak - na obecných školách dávali dětem volno ne v sobotu, ale ve čtvrtek! Nyní sice mají děti jako dospělí dva dny volno, ale je otázkou jestli je to z hlediska pedagogického prospěšné. Každý dospělý, kdo ve všední den poctivě pracuje, cítí, že na odpočinek nestačí jen noční spánek, ale že po šesti dnech práce potřebuje nutně den volna, aby zrekreoval své síly.

Přeji všem, ať jsou nám tyto řádky povzbuzením ke správnému prožívání neděle jako dne

svátečního i dne odpočinku v souladu s tím, jak to Bůh ustanovil, zamýšlel a také vložil do lidské přirozenosti.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XX.

3. přikázání

Neděle – den sváteční a den odpočinku – II.

Farní dopis č. 203 – srpen 2020

Milí farníci a poutníci.

Nedávno jsme prožili hlavní pouť a už jsme o jeden kalendářní měsíc zase dál. Byl to požehnaný čas pokojně prožitý a tak Bohu díky, že tomu tak bylo i za všechny Boží milosti a dary nám všem darované.

V minulém „dopise“ jsme hovořili o neděli jako o svátečním dni i dni odpočinku, jak nás k tomu povzbuzuje 3. přikázání Desatera. Došli jsme k tomu, že do přirozenosti člověka je Bohem vloženo, aby sedmý den odpočíval. To nám také potvrdily uvedené příklady z dějin, jak všechny lidské úmysly a snahy změnit Boží řád vyšly naprázdno.

V dnešním „dopise“ na to chceme navázat a pokračovat. Možná známe nebo jsme už alespoň slyšeli staré přísloví prověřené životní lidskou zkušeností: „Kdo v neděli vydělává, prodělává.“ Přinejmenším na svém zdraví. Životní rytmus lidského života, to, aby člověk svůj život prožíval harmonicky a radostně, vyžaduje pravidelné střídání práce a odpočinku. Každé svévolné narušení tohoto rytmu přináší člověku nejen materiální, ale spíše morální škody. Bůh neodsuzuje jenom ty, kteří pracují v neděli, ale i ty, kteří zahájejí ve všední dny.

Možná jsme také už slyšeli o jiné zkušenosti ze života z dob našich rodičů či dědů a babiček, že téměř v každé vesnici se v dřívějších dobách soukromého hospodaření našel hospodář, kterému k práci nestačilo šest dní, a proto to doháněl v neděli. Získal tím ale více než ostatní? Měl větší bohatství než ti druzí, kteří v neděli odpočívali? Naopak, byl to špatný hospodář, všechno jakoby mu pod rukama kamsi mizelo. K tomu by zde mohlo být příhodné přísloví: „Kdo v neděli dělá, ten se nikdy nedodělá.“

V zásadě tak platí, že by člověk v neděli – ve sváteční den – neměl konat práci, kterou koná po celý týden ve všední dny. Měl by také zanechat práce výdělečné, nebo práce, která působí velký hluk, protože je také třeba brát ohled na druhé lidi okolo, kteří chtějí mít v neděli klid. Neměl by ani konat práci, která vyžaduje velkou fyzickou námahu, kterou může docela dobře vykonat ve všední dny. Místo toho by si měl skutečně odpočinout.

Na druhé straně víme, že jsou situace, kdy se nelze některé práci nebo činnosti v neděli vyhnout, nemá-li vzniknout větší nebo velká škoda. Vyžadují to v určitých zařízeních nepřetržité provozy, nejnnutnější služba nemocným v nemocnicích, v dopravě, v zemědělství atd.

Z evangelií víme, že Pán Ježíš uzdravoval nemocné i v sobotu. Jeho nepřátelé mu to vytýkali, že tím ruší sobotní sváteční klid. On jim ale odpověděl: „Je někdo mezi vámi, kdo by měl jedinou ovci a ta by mu v sobotu spadla do jámy, že by ji hned neuchopil a nevytáhl: A oč větší cenu má člověk než ovce! Proto je dovoleno v sobotu konat dobré skutky.“ (Mt 12,9) A jinde Ježíš říká: „Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem nad sobotou.“ (Mk 2,27)

Je však třeba si uvědomit, že tento sváteční odpočinek a klid je z přikázání Božího, a proto jeho zbytečné a svévolné porušování není pro věřícího nějakou maličkostí, ale může být i

těžkým hříchem. Nepodceňujme to! Neboť jde o naše dobro fyzické – o zdraví, ale také o dobro duchovní a morální. Jistě, může se stát, že někdo si odpočinek představuje asi takto: dopoledne v neděli spí, protože v sobotu dlouho do noci seděl u TV nebo flámoval, v poledne se naobědvá, a potom jde třeba na fotbal nebo do hospody. Je to třeba pro někoho určitá forma odpočinku, ale není to odpočinek podle vůle Boží – takový člověk půjde v pondělí do práce možná víc unavený, než byl v sobotu.

Bůh nám dal sedmý den jako svůj – „oddělil jej jako svatý“. Měl by být tedy posvěcen nějakým svatým úkonem, kterým člověk vzdá chválu a dík Bohu a také posvětil sám sebe. Ano, člověk je více člověkem, když světil neděli tak, jak to chce Bůh – když odpočívá a jde do shromáždění věřících. Právě tím rozvíjí svůj duchovní rozměr, a tak se může pak snadněji stát harmonickou osobností. V Katechismu se k tomu píše: „Účast na společném slavení eucharistie je svědectvím příslušnosti a věrnosti Kristu a církvi. Tímto způsobem věřící dosvědčují své společenství víry a lásky. Zároveň společně vydávají svědectví o Boží svatosti a své naději ve spásu. Vzájemně se posilují pod vedením Ducha svatého.“ (KKC 2182) A dále: „Ustanovení dne Páně přispívá k tomu, aby byla dána všem možnost mít také dostatek volného času a klidu k životu rodinnému, kulturnímu, společenskému i náboženskému.“

A tak ze zkušenosti lze snad zakončit pořekadlem: „Jaká neděle, takový život a taková i smrt.“ Ono to totiž navzájem souvisí. Věřící, kteří opravdově světili den Páně a svátky, jsou zpravidla dobře připraveni i na smrt. Smrti se nebojí, protože Ježíš jim v životě nebyl cizí – setkávají se s Ním v jeho slově, u jeho stolu, nemusí se bát setkat se s Ním v hodině smrti. I zde tak platí Ježíšovo slovo: „Hleďte nejprve Boží království a jeho spravedlnost a to ostatní vám bude přidáno.“

S požeňáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXI.

4. přikázání

Příklad Svaté Rodiny – Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa

Farní dopis č. 204 – září 2020

Milí farníci a poutníci.

Prázdniny nám uběhly a už je tu nový kalendářní měsíc září oznamující blížící se podzim. Čas a období, kdy sklízíme úrodu z našich zahrádek a polí. A tak i tato naše pouť 1. soboty je dnes spojena s poděkováním za úrodu. Znova si tak můžeme uvědomit velikou Boží lásku, štědrost a dobrotu vůči nám, se kterou se o nás stará. Můžeme být proto jen a jen vděční.

Zároveň se ale opět vraťme k našemu povídání o Desateru Božích přikázání. V minulých částech jsme dokončili povídání o přikázáních z první desky Desatera – první tři přikázání, které určují náš vztah k Bohu. Pán Ježíš je shrnul v jedno přikázání lásky k Bohu: „Miluj Pána, svého Boha, z celého svého srdce, z celé své mysli, z celé své síly...“ Pán chce, abychom svůj život k Bohu utvářeli ne z povinnosti ale na základě lásky. Kdo Boha miluje nade všechno, kdo mu dává první místo ve svém životě, bude také plně věřit jeho slovu, jeho zjevení. Bude se umět Bohu ve všem svěřit – v radosti, ale především v bolesti. Pro toho, kdo Boha miluje, nebude těžké mít v úctě jméno Boží, nebude je brát nadarmo, nebude se rouhat, nebude pro něho těžké světit neděli, den Páně... Bude si vědom toho, že jaká neděle, takový život a taková i smrt. První deska – první tři přikázání – je základ, je to zdroj, ze kterého pramení další přikázání – druhá deska Desatera – od čtvrtého do desátého přikázání. Ta formuje náš vztah k sobě a k lidem, k bližnímu. Pán Ježíš shrnul přikázání této druhé desky do

druhé hlavního přikázání: „Miluj bližního svého, jako sebe samého. To čin a budeš živ.“

Z bližních nám všem jsou nejbližší rodiče. Proto na prvním místě na druhé desce Desatera stojí: „Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl a dobře ti bylo na zemi.“ Čtvrté přikázání je tak jediné z Desatera, které obsahuje příslibení. To se však netýká až dobré věčnosti, ale dlouhého a dobrého života už zde na zemi. Vzorem pro naše rodiny a vzájemné vztahy v nich nám dává Svatá rodina – Ježíš, Panna Maria a sv. Josef.

V modlitbě „Anděl Páně“ se modlíme: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Připomínáme si tak klíčový okamžik dějin spásy, kdy Bůh splnil svá zaslíbení a dal lidem ohlašovaného Spasitele. Boží Syn přišel mezi lidi právě tím, že se stal člověkem, naším bratrem, členem lidské rodiny. Vstoupením do lidské rodiny vtělený Boží Syn přijal také na sebe zákony, které dříve dal Mojžíšovi, a v nich přikázání úcty k rodičům. Člověk a lidská rodina byla takto povýšena k mimořádné důstojnosti.

Na jedné straně si Bůh vyvolil Pannu Marii za svou Matku a darem Neposkvrněného Početí si ji připravil, aby byla jeho důstojným příbytkem bez poskvrny jakéhokoliv hříchu, aby Boží nejvyšší svatost nebyla zneuctěna sebemenším lidským hříchem. Na druhé straně však Boží Syn stejným darem uctil svou Matku a daroval jí důstojnost, která odpovídá svatosti a velkorysosti Syna.

Velkorysým způsobem byl uctěn i pěstoun sv. Josef, který byl lidmi pokládán za Ježíšova otce. Z Písma se toho o něm příliš moc nedozvídáme, ale to, co je o něm v Písmu napsáno, je velmi významné. Mezi jinými tam stojí, že Josef byl člověkem spravedlivým (Mt 1,19). Tento výraz má v Bibli velmi bohatý význam. Znamená velkou poctivost, plné zachovávání Božího zákona, otevřenost pro Boží vůli a ochotu dát se jí plně k dispozici. I zde můžeme vidět, že sv. Josef byl Božím darem nejprve připraven k poslání, které měl splnit, ale zároveň byl stejným darem uctěn jako ten, který plnil vůči Ježíši roli lidského otce.

V mystických spisech služebnice Boží Marie z Agredy „Mystické město Boží“ můžeme číst, jak si Bůh připravuje duše Panny Marie i jejího přečistého snoubence sv. Josefa k poslání vůči Božímu Synu. Je tam také krásně popsáno, jak Boží Syn pokorně a vděčně přijímá jejich lidskou službu vůči němu, tedy chová se tak, jak by se každé dítě mělo chovat vůči svým rodičům. Svatý Maxmilián se v jedné ze svých úvah ptá: „Jsi stále ještě Boží matkou?“ Načež si odpovídá: „Titul matky se nemění. Bůh ti navždycky bude říkat: ‚má Matko‘ ... Zákonodárce čtvrtého přikázání tě bude ctít navěky, navždycky...“ (Spisy 1170).

Dotýkáme se zde velkého tajemství Božích plánů, které měl Bůh s člověkem od počátku. Stvořil člověka jako svůj obraz a pozval ho k důvěrnému vztahu. A jak velká může být ona důvěrnost, vidíme na Svaté Rodině. My všichni jsme pozváni, abychom vstoupili do těchto důvěrných vztahů božsko-lidské rodiny. Příkladem Panny Marie a sv. Josefa nás vybízí, abychom Bohu uvěřili, zvali ho do všech okamžiků našeho života a projevovali mu vždy úctu důvěrou i v těch nejsložitějších životních obtížích – tak jako Maria a Josef. Oni sami stojí po našem boku a vyprošují nám potřebné milosti.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXII.

4. přikázání

Láska, úcta, poslušnost a vděčnost dětí k rodičům

Farní dopis č. 205 – říjen 2020

Milí farníci a poutníci.

Vstupujeme do nového kalendářního měsíce října, který je stejně jako měsíc květen zasvěcen Panně Marii. Znova jsme tak pozváni k hlubšímu prožívání a upevnění vztahu k Matce Boží skrze modlitbu sv. růžence s naléhavou prosbou o ukončení trvající pandemie a také s prosbou za naše rodiny, jejich obnovu a uzdravení vzájemných vztahů v nich.

V minulé části našeho povídání o čtvrtém přikázání jsme zmínili příklad sv. Rodiny – Ježíše, Panny Marie a sv. Josefa, jak Ježíš naplňoval ve svém pozemském životě a stejně tak i v nebi úctu ke své Matce Panně Marii i sv. Josefovi, kterého Bůh ve své prozřetelnosti vyvolil svému Synu za pozemského otce.

Čtvrté přikázání má tak určité výjimečné postavení mezi ostatními přikázáními. Svým významem propojuje první tři přikázání na první desce Desatera, jež definují náš vztah k Bohu, a zároveň otevírá druhou desku Desatera, která určuje vztah člověka k člověku.

Ustanovení o úctě mezi rodiči a dětmi obsažené ve čtvrtém přikázání, tak ukazuje na posvátnost rodiny, její výsadní postavení v Božím plánu spásy a zaměřuje naši pozornost ke vzájemným vztahům jejích členů. Ukazuje na zásadní vztah v lidské společnosti, kterým je vztah k rodičům, který však v sobě obsahuje i vztah rodičů k dětem. Sv. Otec Jan Pavel II. říká, že ačkoliv jsou slova o povinnosti úcty k rodičům namířena k dětem, zároveň je v nich obsažen i vzkaz pro rodiče: „Pamatuj, aby sis opravdu zasloužil úctu. Buď hoden jména otec! Buď hodna jména matka!“ Rodiče si úctu svých dětí zaslouží především tím, že své děti přijímají jako dar od Boha, a to i tehdy, když je to obtížné. Může nás povzbudit osobní svědectví o. biskupa Josefa Nuzíka: „Vyrůstal jsem v početné rodině. Bylo nás deset dětí. Všude se nám kvůli tomu posmívali. Avšak nejdůležitější pro nás bylo, když nám tatínek říkal: „My jsme vás chtěli. S maminkou jsme si přáli velkou rodinu a všechny vás máme moc rádi!“ Přestože mí rodiče měli také své chyby, věděli jsme, že za to, co pro nás všechno dělají a jak nás mají rádi, si zaslouží naši úctu.“

Čtvrté přikázání tak dává svým obsahem řád pro život v rodině. Bez tohoto řádu se život v rodině stává těžkým a neradostným. Především toto přikázání ukládá dětem, aby své rodiče ctily, milovaly a je poslouchaly. Tak to často zdůrazňuje už Starý zákon. Tak v knize Sirachovcově čteme: „Z celého srdce cti svého otce a nikdy nezapomeň na bolesti své matky. Pamatuj, že jim děkuješ za své bytí. Čím se jim můžeš odplatit za to, co ti dali?“ /7,27/ Úcta se projevuje zdvořilostí, prosbou, poděkováním, upřímnou odpovědí na otázku. Naproti tomu stojí odmítání, pošklebování, drzé chování, apod. Toto asi není nutné dále rozvádět. Je však potřeba na toto myslet už od dětských let a učit se vděčnosti, úctě a lásce vůči rodičům, nechceme-li mít špatný život už na této zemi. V našem každodenním životě se nejvíce úcta a láska projevuje poslušností a ochotou pomáhat. Písmo sv. k tomu opět dodává: „Dodržuj můj synu příkaz svého otce a nepohrdej naučením své matky. Až půjdeš, povede tě, až si lehneš, bude tě chránit, až se probudíš, bude se s tebou stýkat,“ tak čteme v knize Přísloví /6,20/ Tak jsme zavázáni úctou a láskou vůči rodičům nejen v období dětství nebo dospívání ale na celý život.

Ustanovení o úctě k rodičům je také jediným přikázáním, jehož uskutečňování je spojeno s odměnou. V ní je obsažena hluboká moudrost, která hovoří o tom, že pokud máme úctu k rodičům, pak i my si otevíráme cestu, abychom jednou byli ctěni svými dětmi. Jestliže úcta k rodičům chybí, tak sklídíme místo dobré odměny trpké plody neúcty.

Opět nám to potvrdí vyprávění o. biskupa Josefa Nuzíka: „Velmi často si vzpomenu na případ, který mi vypravoval tatínek. Stalo se to v jedné rodině, kdy se dospívající syn plný energie a síly dostal do sporu se svým otcem. Jejich spor se natolik vyhroutil, že syn chytil svého otce a vlekl ho z kuchyně na dvůr. Otec se však na poslední chvíli na zápraží vymanil z područí syna a řekl mu: „Tak dost, já jsem svého tátu vlekl také jen po tyto dveře a ty mě dál také nepovlečeš!“ Tento otec zakusil skrze vlastního syna, jak mu na jeho hlavu dopadl

skutek, kterým v mládí zneuctil svého otce.“

K povzbuzení, abychom dokázali svým rodičům prokazovat úctu, lásku a poslušnost nabízím následující pohádkový příběh o vděčném synovi:

Žila kdysi matka a ta měla syna, kterého velice milovala. Ale přišel čas, a syn musel do světa. „Co by doma z chlapce bylo, řekl otec, „jen ať jde na zkušenou“. Matka neodmlouvala a s pláčem chystala raneček na cestu. A když odcházel z domova, doprovázel jej daleko za dědinu až k lesu. U kříže na rozcestí se s ním loučila. „Dítě milé“, pravila, „pamatuj na to, co ti řekl otec. Chraň se zlých kamarádů, buď pracovitý a pilný, abys jako zkušený člověk se vrátil domů. Ráda bych šla s tebou, abych tě stále viděla, ale musím zůstat doma.“ V tom kde se vzal, tu se vzal, vystoupil z lesa stařeček a pravil: „Neplač, matko! Zde ti nesu zvonek. Když tím zvonkem zazvoníš, uslyší ho tvůj syn i kdyby byl nejdále ve světě – a bude-li hodný, uslyší z toho zvonku tvůj vlastní hlas, tvé napomenutí.“ Plna radosti poděkovala matka: „ Zaplat' Pán Bůh, milý stařečku“, uchopila zvonek, udělala synovi poslední křížek na čele a rozloučila se s ním.

Syn zašel daleko do světa, a nebylo po něm vidu ani slechu. Ale každodenně ráno, v poledne a večer vycházela matka před dům na kopeček a krajinou se ozýval lahodný hlas zvonku a syn ho slyšel, ať byl kdekoli. Ráno jej budíval ze spánku a bylo mu, jakoby milá matička u jeho lůžka stála a přála mu „dobré jitro!“ V poledne, když u cizího stolu seděl, nebo na mezi pojídal suchý krajíček chleba, zase ho potěšil matčin zvonek jako píseň, co mu zpívala nad kolébkou. A když večer unaven, ustával od práce, opět zazněl mu matčin zvonek, a on usínal s jejím požehnáním. A tak vzpomínal na matku každodenně a ta vzpomínka byla mu strážným andělem. A když po třech letech se vrátil domů, políbil vděčně matce ruku a pravil: „Matičko, tvůj zvonek mne chránil a zachránil!“

Přeji nám všem, ať nás tento příběh povzbudí k obnově a prohloubení osobních vztahů v našich rodinách a hlubší vděčnosti, úctě a lásce k našim rodičům...

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXIII.

4. přikázání

Úcta a láska k otci i matce

Farní dopis č. 206 – listopad 2020

Milí farníci a poutníci.

Je tu listopad a s ním i dušičkové období. Období, kdy v modlitbě více pamatujeme na naše drahé zemřelé a na duše v očistci. Kdy jim modlitbou chceme vyprosit Boží odpuštění a vysvobození z očistce, aby mohli k Pánu Bohu do nebe. Obvyklé období od 1. - 8. listopadu, kdy můžeme pro naše zemřelé získávat plnomocné odpustky je letos papežem Františkem pro mimořádnou situaci kvůli pandemii prodlouženo na celý listopad. Podmínky k získávání plnomocných odpustků pro zemřelé jsou jako obvykle: být v milosti Boží, nemít zalíbení v žádném hříchu, přijmout sv. přijímání, modlitba Věřím v Boha, Otče náš, a na úmysl sv. Otce a pomodlit se za zemřelé na hřbitově. Máme tak možnost mnoho u Boha vyprosit našim zemřelým a tak jim projevit svoji lásku a vděčnost za lásku, kterou oni prokázali za svého života nám.

Vzpomínáme tak nejčastěji na své nejbližší a na ty které jsme měli rádi. A v našem povídání o Desateru Božích přikázání se nyní zabýváme 4. přikázáním vztahující se právě na vztahy v rodině ale i vztahy k představeným a autoritám ať už církevním či státním.

Minule bylo připomenuto, co především toto přikázání ukládá dětem. Aby své rodiče ctily, milovaly a poslouchaly. Sv. Pavel to připomíná v listě Kolosanům: „Děti, ve všem svoje rodiče poslouchajte, jak se sluší u křesťanů.“ (Kol. 3,20) Jak je to zahanbující, když větší děti ani na veřejnosti své rodiče neposlechnou, natož potom doma! To se později přenáší do školy, do učení, na pracoviště – neúcta, nedbání příkazů nadřazených, atd. Jaký je příklad Ježíše Krista? „Byl jim poddán.“

Ale i když děti vyrostou, jsou plnoleté, mají i nadále respektovat své rodiče zvláště, když s nimi žijí doma. Dokud jsi s rodiči doma, mladý muž, či dívka, jsi povinen dbát řádu rodinného života. Úcta a láska k rodičům totiž nepřestává s plnoletostí, jak si mnozí myslí. Možná mnozí sami máme tu zkušenost ze své rodiny, kolik rozladění, hádek způsobí v rodině neposlušnost a neúcta dětí k rodičům...

Čtvrté přikázání připomíná dětem, které dospěly, jejich odpovědnost vůči rodičům v jejich stáří. Podle možností jim mají hmotně i mravně pomáhat v době nemoci, osamocení, nemohoucnosti. Rozdílnost životní praxe ukazují následující svědectví staršího kněze: Říká jedna starší žena: „Osm let jsem mladým vařila, prala, starala se o dvě děti, aby mohli chodit do práce. A potom mi snacha řekla: Teď už vás nepotřebujeme, mohla byste jít ke své dceři.“ Špatná odměna, že? Svědectví trochu jiné: V jedné farnosti jsem asi třikrát za rok navštěvoval nemocnou stařenku, zpovídal a přinášel Tělo Páně. Ležela na lůžku, trápena revmatismem nemohla se ani posadit. Opatrovala ji její dcera a ta říkala: „Měla jsem výhodné zaměstnání, ale nechala jsem toho, nedokázala bych dát maminku do cizích rukou.“ To trvalo asi deset let. A snad ještě jedno svědectví: Na úřadě sociálního zabezpečení se dožadují manželé, aby jejich maminka byla přijata někam do domova důchodců. Pracovnice se jim snaží vysvětlit, že není tolik místa a že by pro maminku bylo jistě lépe, kdyby mohla zůstat doma a že dcera by na to dostala i určitou finanční částku, ale nic to nepomohlo, trvali na svém...

Jak přiléhavě a hezky o tom mluví Starý Zákon v knize Sirachovcově: „Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábne-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Kdo opustí otce, je jako rouhač, kdo se oboří na matku, je Pánem proklet.“ Domovy důchodců jsou jistě dobrá zařízení, ale mělo by to být jenom pro ty, kteří už nikoho na světě nemají, kdo by se o ně staral. Děti, které se rády zbavují svých nemohoucích rodičů, se velmi snadno mohou dočkat toho, že i oni jednou skončí v takovém domově a potom budou vzpomínat, ale už bude pozdě...

Prokazování úcty a pěstování dobrých vztahů v rodině je však obtížné. A to zvláště tehdy, když si neseme s sebou předchozí těžkou zkušenost, kdy jsme neměli moc příležitostí zažít vztahy v jejich kráse, nebo nám nebylo umožněno žít v úplné rodině. Tehdy je velmi důležité, aby rodina, ocitající se v těžké situaci, nezůstala sama na své problémy, ale měla kolem sebe lidi ochotné nabídnout pomocnou ruku. Naše neochota pomoci a zajímat se o ty, kteří prožívají různá rodinná trápení, může být zdrojem toho, že tyto rodiny zůstávají izolované a uzavřené ve svých obtížích, o kterých se stydí s ostatními hovořit. Je to jistě lidsky pochopitelné. Podívejme se však na příklady žen vyobrazených v Písmu, které zakoušely trable v rodině. Když Anna prožívala zahanbení z toho, že nemá syna, běžela do chrámu a vroucně se modlila k Bohu. Stejně tak Maria, když se Ježíš ztratil, vrací se do chrámu, kde naposledy svého Syna viděla. Tyto příklady ukazují, že je důležité, abychom se neuzavírali sami do svých problémů, ale svěřili se druhým a také, abychom své obtíže svěřovali Bohu. Právě Mariin návrat do chrámu a nalezení Ježíše ukazuje, že návrat k Bohu je zdrojem řešení těžkých situací, které mohou v našich rodinách nastat. Také jiné příklady z evangelií – vzkříšení dcery Jairovy, svatba v Galilejské Káně – ukazují, že Ježíš Kristus i Panna Maria jsou plně účastni obtíží i radostí, které jsou prožívány v rodině. Rodiny, které v prožívaných radostech i těžkostech dokáží hledět na Svatou Rodinu, mají vždy naději.

Není ale vždy jednoduché zvát Krista a Pannu Marii do našich rodin. Zvláště tehdy, když se nám nedaří a my nedokážeme mít dobré vztahy mezi sebou. Otec biskup Josef Nuzík o tom

vypráví ze svého dětství: „Sám si vzpomínám na situace, kdy jsem pozoroval své rodiče, když mezi nimi bylo napětí. Někdy se i stalo, že napětí přerostlo do hrobového mlčení, kdy jeden s druhým nebyl schopen mluvit. Já i mí sourozenci jsme vnímali změnu, kterou toto napětí přineslo do rodiny a způsobilo neklid v našich srdcích. Avšak vzpomínám si také na radost, když toto krátkodobé mlčení přestalo a rodiče se zase začali spolu bavit a došlo k obnovení přátelství a lásky mezi nimi. Přestože tato zkušenost znamenala něco negativního, byla vystřídána usmířením, něčím krásným a novým, co celkově hodnotím jako velký zážitek. Tyto tak důležité zkušenosti nám dětem pomohly dorůst v lásce.“

S požeňáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXIV.

4. přikázání

Úcta a láska otce i matky k dětem

Farní dopis č. 207 – prosinec 2020

Milí farníci a poutníci.

Začala nám adventní doba a s ní i poslední kalendářní měsíc roku. Je to milostiplný čas, kterým nás dobrý Bůh obdarovává. Je to doba několika týdnů, která nám připomíná dlouhé očekávání slíbeného Vykupitele starozákonního lidu. Kdy proroci a mnoho spravedlivých volalo v úpěnlivých modlitbách k Bohu, aby už okamžik jeho příchodu nastal. A my dostáváme od Boha milost tento čas opět prožít. A i když jsou všechny vnější podmínky spojené s pandemií úplně jiné než v uplynulých letech, nic nám v tom nemůže zabránit. Spíše naopak. Volejme v modlitbě o Boží vysvobození z pandemie a všeho co je s ní spojeno.

S adventní dobou je nám tak nabídnuta příležitost přiblížit se k Bohu i sobě navzájem ve vzájemných vztazích zvláště v našich rodinách. Naše pokračování o čtvrtém přikázání Desatera tak může přijít vhod.

V minulé části jsme hovořili o úctě a lásce dětí k rodičům, dnes spíš o vztahu rodičů ke svým dětem. Čtvrté přikázání totiž ukládá povinnosti ve vzájemných vztazích nejen dětem ale i rodičům. I rodiče mají své děti ctít, milovat dobře je vychovávat. Katechismus o tom říká: „Rodiče se mají dívat na své děti jako na děti Boží a respektovat je jako lidské osoby. Svě děti vychovávají k dodržování Božího zákona tím, že sami jsou poslušni vůle nebeského Otce.“ (KKC 1222) Kde rodiče sami dbají Božích přikázání, snaží se svým dětem vytvářet radostné rodinné prostředí, udělají si na své děti dostatek času, kde místo televize se snaží s nimi hovořit nebo číst dobrou knihu i Písmo svaté, kde jdou před svými dětmi svou vzájemnou láskou a porozuměním, kde dokonce rodiče dokáží před dětmi uznat svou chybu a dětem se i omluvit, když jednali nesprávně, tam nemusí mít obavy, že se jim výchova nepodaří, nemusí mít obavy, že děti k nim ztratí důvěru, nebo že jim budou utíkat z domu...

Uvedená slova nám mohou znít jako ideál, který je nám jen těžko dosažitelný. Ze zkušenosti totiž víme, že situace v současných rodinách není často snadná. Jak pod vlivem různých okolností rodiče nemají tolik času na děti, jak by pro své děti potřebovali. Přesto ale jako jeden z důležitých vlivů při výchově dětí je a zůstává osobní příklad. A to nejen příklad křesťanský v prožívání své víry a svědectví osobního vztahu s Bohem ale i ten základní – příklad zdravého lidství – dobrý příklad vzájemných vztahů mezi sebou v základní rovině života člověka vyjadřené v pojmu „základní lidská slušnost“.

Pěkným způsobem to vyjadřuje výrok i sv. Tomáše Akvinského: „Milost předpokládá přirozenost.“ Potřebujeme zdravý lidský základ, od kterého se můžeme „odrazit“ k vyššímu

stupni – životu podle křesťanských zásad a pravidel Desatera a ostatní nauky Církve. Pro dobrou kvalitu lidského života a dobrého soužití je naprosto rozhodující rozvíjet v sobě vlastnost respektu, úcty, sounáležitosti a lásky k druhým. To se začíná výchovou dětí už od malička. Je tedy rozhodující nebo velmi důležité pro eticky, sociálně a duchovně pozitivní kvalitu osobnosti vedení jedince k sebereflexi, zvažování toho, co prožívám v jednání s druhými a jak umím dát najevo svou spoluúčast a sounáležitost.

V rodinách, kde jsou děti vedeny k tomu, aby si uvědomovaly, co svým jednáním a reakcemi vyvolávají v druhých a co druhí vyvolávají v nich, a je jim umožněno, aby citlivě naznačily, že nějaké jednání je zraňující a nespravedlivé – v takových rodinách vyrůstají slušní lidé, kteří se stávají oporou pro své bližní. Je tedy nezbytné ve výchově probouzet a rozvíjet potřebu umět vyjádřit vděčnost za námahu a péči rodičů, prarodičů, starších sourozenců či pečovatelů. Ve výchově by rodiče měli učit děti vyjadřovat respekt k názorům dospělých – ať už rodičů, příbuzných, nebo učitelů, sousedů a pečujících, i když s nimi dítě nesouhlasí, a naučit je, aby dokázalo říci, že tomu požadavku nebo názoru nerozumí. Také by měly být děti vedeny k tomu, aby chápaly slabosti a chyby rodičů či sourozenců a dalších spolubydlících a nevysmívaly se nebo neurážely se, ale slušně daly najevo, že takovému názoru nebo požadavku nerozumí, nebo mu nedokážou vyhovět.

Velmi důležité je vést děti k ochotě pomáhat rodičům a dalším členům rodiny. Mnoho zbytečných konfliktů a negativních reakcí dětí by zaniklo, kdybychom na ně neútočili agresivně. Pokud děti kritizujeme, je důležité, jak svůj nesouhlas vyjadřujeme. V dobré rodině se totiž dokáží děti spontánně dělit s rodiči a sourozenci či prarodiči o své zážitky a dospělí jim formulují komentáře bez ironie a výsměchu. Obecně můžeme tyto náměty shrnout ve výzvě: Naslouchejme i kritickým sdělením a smíchu bez urážek a ironie na obou stranách sporu. A celou výchovou a vztahy dospělých ať prostupuje reflektované a vyjadřované partnerství a vědomí sounáležitosti.

To vše, o čem zde uvažujeme, je třeba vztahovat k věku dětí, k jejich individualitě a zdravotním či osobnostním problémům a vždy o tom s dětmi debatovat, protože stavět na „slepé poslušnosti“ jen podporuje jejich apatii nebo negativismus.

Milí farníci a poutníci, možná teď, pokud jsme se při četbě těchto řádků dostali až k tomuto místu, máme o čem přemýšlet. Proto přeji nám všem, abychom se stávali stále více dobrými a zralými lidmi v přirozené rovině, abychom pak na tento „zdravý“ základ slušnosti mohli postavit i „nástavbu“ křesťanského života a dokázali objevit i krásu pravé víry v Boha, která vše pouze lidské zušlechťuje a dává tomu ještě větší hodnotu, krásu, význam a smysl.

Přeji každému z nás, ať se v tomto osobním růstu, vnitřní proměně a uzdravení našich vzájemných vztahů nezastavíme. Vše ať se v nás v tomto směru děje k Boží oslavě.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXV.

4. přikázání

Vztah ke státní – občanské autoritě

Farní dopis č. 208 – leden 2021

Milí farníci a poutníci.

S velikou vděčností se můžeme ohlédnout za uplynulým rokem. Mohli jsme zakusit, jak se Boží dobrota a štědrost projevila vůči nám všem v naší farnosti a obci. Mohli jsme oslavit 800 výročí od první dochované písemné zmínky o naší obci ve farní kronice Přímětické farnosti a

při děkovné mši svaté 19. září 2020 při této příležitosti zasvětit naši obec i farnost Panně Marii. K tomu připojuji také veliké Bohu díky i za všechny vyprošené milosti v souvislosti s plnomocnými odpustky církve, které jsme zde mohli po celý uplynulý rok vyprošovat sobě samým nebo drahým zemřelým.

Je tak za co děkovat i přesto, že celý uplynulý rok byl úplně jiný než všechny předcházející. I přesto všechno vnější, co je proměnlivé, jsme ale mohli zakusit, že Bůh zůstává stále s námi.

Tak to také slavíme o slavnosti Narození Páně o Vánocích, kdy Bůh v dítěti Ježíši Kristu přichází mezi nás. Je tu a zůstává už trvale s námi. To je pravda Vánoc, kterou už nic a nikdo nemůže změnit. Můžeme ji jen přijmout nebo odmítnout.

Vraťme se ale také k našemu tématu – Desateru Božích přikázání. V posledních minulých částech byla řeč o 4. přikázání a vzájemných vztazích v rodině mezi nejbližšími. Dnes se pokusíme osvětlit něco málo o vztahu ke státní autoritě. O rodině můžeme říci, že základní buňkou lidského společenství. Křesťanskou rodinu pak můžeme nazvat malou „domácí církví“, která svojí přítomností – existencí má oživovat tento svět. Celé lidské společenství můžeme obrazně přirovnat k mohutné řece do které se vlévají malé potůčky a prameny lidských životů a zvláště rodin. Podle toho, jak čisté nebo špinavé jsou tyto přítoky, podle toho je čistý nebo špinavý život společnosti. Křesťanská rodina by totiž měla být vždycky přítokem čistým a zdravým, Měla by do lidského společenství přinášet hodnoty ducha - víru, naději, lásku a radost. Věřící rodina by ve společnosti pak měla být jako malá, ale zdravá oáza v duchovní poušti dnešního lidstva. Jako u oázy v poušti poutníci naleznou osvěžení, odpočinek, načerpají sílu k další cestě, tak by opravdová věřící rodina měla být osvěžením, radostí a povzbuzením k dobrému životu i ostatním rodinám ve svém okolí. Obnovíme-li tedy svoji rodinu podle evangelia, obnovíme tak alespoň část tohoto světa tam, kde žijeme.

Čtvrté přikázání pak spolu se vztahy uvnitř rodiny zahrnuje i vztahy mezi lidmi v celé společnosti. Žijeme různě – v obcích, městech, v národě, ve státě i v církvi. Katechismus k tomu říká: „Čtvrté přikázání Boží nám předepisuje také ctít všechny, kteří k našemu dobru dostali od Boha autoritu ve společnosti. Osvětluje jak povinnosti toho, kdo vykonává pravomoc, tak těch, kteří z ní mají prospěch.“ (KKC 2234) Proto je státní moc uspořádána podle „stupně“ pravomoci a zároveň odpovědnosti za svěřený úřad i svěřenou oblast ve společnosti. Proto je v obci starosta, na kraji hejtman a ve státě zvolená vláda. Protože se jedná o lidské zřízení a instituce, není vše bez obtíží a nedostatků, ale bez nich by to šlo ještě obtížněji.

Když otevřeme-li Písmo svaté, najdeme tam dost míst, kde se s autoritou setkáváme. Například Josef a Maria se podřizují nařízení římského císaře o sčítání lidu - nebylo to nic proti Božím zákonům, proto poslechli, i když taková nařízení mnoha židům v té době byla protivná. Ale v plánu Božím to mělo důležité místo pro naplnění proroctví. Židé později pokoušejí Pána Ježíše: „Máme platit císaři daň, nebo ne?“ „Ukažte mi peníz daně.“ říká jim Pán. Ukázali. „Čí je tento obraz a nápis?“ Odpovídají: „Císařův.“ „Dávejte tedy císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Božího.“ Z toho později svatý Pavel vyvozuje: „Dávejte každému, co mu patří: komu daň, tomu daň, komu clo, tomu clo, komu uctivost, tomu uctivost, komu čest, tomu čest.“ (Řím 13,7) Tím se řídili první křesťané ve státě, který je vlastně pronásledoval. Oni však tímto postojem tento pohanský stát přemohli. Z té doby se zachoval list k Diognetovi, kde se píše: „Křesťané bydlí ve své vlasti, ale jako poutníci – podílejí se na veřejném životě jako občané, ale na ničem nelpí jako cizinci. Poslouchají platné zákony, ale svým životem zákony překonávají. Tak vznešené je místo, které jim Bůh vykázal a není dovoleno z něho sběhnout.“ První křesťané nedělali žádné krvavé revoluce – spíše naopak, sami trpěli mnoho pronásledování a přece nakonec zvítězili.

Zde si můžeme připomenout důležité věci. První z nich je skutečnost, že dnes v demokratickém zřízení si své představené, své poslance a vládu volíme. Proto když jsou volby na kterékoli úrovni státního zřízení, je třeba jít a zvolit své politické zástupce. Možnost

nových voleb je totiž možnost, jak politiky ve svěřených funkcích „vyměnit“.

Jako druhá možnost je, přímo do „vyšší“ vstoupit a aktivně se zapojit. Tak k tomu povzbuzuje Vatikánský koncil. V jeho dokumentech se na více místech připomíná věřícím laikům, aby se více zapojovali a angažovali ve veřejném životě. Zde zastávali křesťanské postoje a hodnoty a vnášeli je skrze svá rozhodnutí o veřejných věcech do života celé společnosti. Svými rozhodnutími tak usilovali o dobro a prospěch všech svých svěřených a zabránili i lecjakému zlu, které se chce všude „nacpat“.

Třetí věc, velmi důležitou, připomíná sv. Pavel v listě Timoteovi: „První věc, ke které tě vybízím, je toto: ať se konají modlitby prosebné, přímlyvné i děkovné za všechny lidi, za krále a všechny ty, kdo zaujímají odpovědné postavení, abychom mohli vést život pokojný a klidný, v samé zbožnosti a počestnosti.“ (1 Tim 2,1) Můžeme si položit otázku, jak moc se takto modlíme? Možná často zapomeneme a upadáme do negativní kritiky svých politických představitelů – od těch nejvyšších až po ty nejnižší na obecní úrovni. Přitom modlitba je tou pravou zbraní křesťanů a chcete-li, pak je to i půst! Můžeme zde připomenout příslib Panny Marie o síle modlitby sv. růžence, že touto modlitbou lze vyprositi všechno.

Ovšem světská moc – protože je většinou v rukou nevěřících – často dovoluje lidem, co jim vyhovuje, aby si udržela svoji pozici. To může vést i ke schválení zákonů a různých nařízení, které nejsou v souladu se zákonem Božím v Desateru Božích přikázání. A o tom, že takové zákony už máme a ovlivňují náš osobní život i celou společnost, víme. V naší době je to zvláště potrat, rozvody a ještě další věci a zákony... Pro všechny takové platí slovo Petrova vyznání před židovskou veleradou ze Skutků apoštolů: „Více je třeba poslouchat Boha, než lidi.“ (Sk 5,29) Bůh nám tak dává možnost v mnoha situacích každodenního života osvědčit se ve víře a věrnosti a tak se stát jeho svědky na místě a mezi těmi, kteří jsou kolem nás.

S požeňáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXVI.

4. přikázání

Vztah ke státní autoritě + věrnost Božimu zákonu

Farní dopis č. 209 – únor 2021

Milí farníci a poutníci.

Někdy lidově říkáme: „Čas plyne jako voda,“ a chceme tak vyjádřit rychlé plynutí času – den za dnem, hodina za hodinou, chvilka ke chvilce. A tak je tu další kalendářní měsíc nového roku 2021 a s ním i „farní dopis“.

V minulém dopise jsme pokračovali slovem o 4. přikázání Desatera zahrnující kromě jiného i vztahu ke státní – světské autoritě. V závěru bylo zmíněno, že světská moc je často v rukou nevěřících, což může vést ke schválení zákonů a různých nařízení, které nejsou v souladu se zákonem Božím v Desateru Božích přikázání. Některé zákony už takové dokonce máme a svojí platností ovlivňují náš osobní život i život celé společnosti. Jaký postoj zaujmout ke každému takové zákonu či nařízení nám ukazují slova sv. Petra před židovskou veleradou: „Více je třeba poslouchat Boha než lidi.“ (Sk 5,29) Že jsou pro věřícího křesťana takové státní zákony a zařízení zkouškou věrnosti ve víře v Boha a jeho zákonu nám může být víc než jasné.

Následující příklad statečnosti a věrnosti víry k Bohu i svému panovníkovi z období pronásledování církve nám zanechali vojáci Thébské legie. Jejím vůdcem byl sv. Mořic. Pohanský císař Maximian chtěl podniknout válečnou výpravu do Galie. Proto poručil, aby

před odchodem byly konány oběti pohanským bohům za šťastný boj. Této oběti se mělo účastnit veškeré vojsko. V táboře se nacházela thébská legie (asi 6000 mužů), kteří byli všichni křesťany. Tato legie se vyznačovala neobyčejnou statečností a věrností. Všechny legie obětovaly pohanským bohům, avšak vojáci thébské legie to odmítli a modlili se k svému Bohu. Císaře tato neposlušnost tak rozhněvala, že vydal ukrutný rozkaz, aby každý desátý muž byl zabit. Ostatní vojáci se však nedali zastrašit a zůstali věrni svému Bohu. Po druhé poručil zase císař odpraviti každého desátého muže. Ale i po tomto krveprolití zdráhali se křesťanští vojáci obětovat pohanským modlám. Znova je císař vyzval, ale stateční vojáci mu odpověděli: „Učiň s námi, co se ti líbí, my jsme na smrt připraveni. Jsme tvoji vojáci, ale jsme také služebníky Božími. Jsme křesťany a jimi zůstaneme.“ Císaře tato odpověď tak rozzuřila, že zapomněl na statečnou věrnost křesťanské legie a poručil ji úplně zahubit. Pole bylo pokryto těly mrtvých vojáků, kteří radostně složili zbraně a podstoupili mučednickou smrt.

Takový je příklad věrnosti vojáků Thébské legie, kteří raději zvolili mučednickou smrt, než aby zradili křesťanskou víru. Uveďme ještě jiný příklad poslušnosti dítěte vůči otci a tím i Božímu zákonu a zároveň poslušnosti církevnímu přikázání týkající se postní praxe.

Sv. Klement Maria Hofbauer měl velký vliv na děti. Kdysi pravil k hošíkovi, který se jmenoval Karel. „Karlíčku, církevní přikázání se musí přesně zachovávat. V pátek se tedy nesmí jíst maso. Tuto malou oběť přinášíme Pánu Ježíši, který se v pátek za nás obětoval.“ Karel přišel domů. Protože mu v pátek bylo v pátek podáno k jídlu maso, pravil rozhodně: „Tatíčku, dnes nebudu jíst maso.“ „Proč?“ Zeptal se otec. Karel odpověděl: „Poněvadž dnes je pátek a církev sv. zakázala jíst tohoto dne maso, poněvadž Pán Ježíš v tento den zemřel za nás na kříži.“ „Kdo ti to řekl?“ Znova se zeptal rozhorlený otec. „P. Hofbauer“, odpověděl hoch. Otec mu přikázal jíst maso. Karlík srdečně prosil, aby mu otec dovolil nejíst dnes masitého pokrmu. Tato prosba ale otce rozhněvala tak, že ho odehnal: „Jdi mi z očí, dnes tedy nesmíš celý den nic jíst! Karel odešel, a vše vypravoval matce. „Udělám ti moučník,“ řekla na to matka. Karel však odmítl i tento pokrm: „Nikoli, matko; tatínek řekl, nesmím po celý den nic jíst, a já musím poslouchat; neboť P. Hofbauer řekl: „Děti, poslouvejte své rodiče! Vydržím to dnes i bez jídla.“ Se slzami běžela matka k otci a vyčítala mu: „Co děláš?“ „Chceš, aby Karel po celý den měl hlad a onemocněl? Masa nejí a moučník také nechce, poněvadž jsi řekl, že nesmí nic jíst.“ Tato poslušnost se otci zalíbila tak, že si zavolal Karla a řekl: „Ode dneška už nedostaneš v pátek maso. Jez dnes moučník!“ Otec byl od té chvíle naplněn takovou úctou k P. Hofbauerovi, že sám zavedl syna Karla do kostela, aby přísluhoval jako ministrant při jeho mši svaté.

Kéž jsou nám tyto příklady povzbuzením k životu podle Božího zákona a jeho věrnému zachovávaní i v naší době, ve které žijeme. Každé období života církve i společnosti má své vlastní možnosti, příležitosti i obtíže. Proto si vyprošujme, abychom s Boží moudrostí vše správně dokázali rozpoznat a rozlišit a ve věrnosti Bohu vytrvali.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša

Desatero Božích přikázání – XXVII.

4. přikázání

Úcta ke stáří

Farní dopis č. 210 – březen 2021

Milí farníci a poutníci.

Opět je tu nový kalendářní měsíc letošního roku a s ním i „farní dopis“. V minulé části byly

uvedeny příklady věrnosti Božímu zákonu zároveň s věrností státní autoritě, což je jednou z důležitých oblastí lidského života a vtažů ve společnosti, kterou zahrnuje 4. přikázání Boží.

Co bych zde rád ještě připomněl vztahující se k 4. přikázání je úcta ke starým lidem.

Už v dobách pohanských byli staří lidé ve velké úctě a vážnosti. Nejčastěji pro životní moudrost a zkušenosti, které v průběhu života získali nebo také proto, že mnoho vytrpěli. Tak už u Řeků a Římanů starci zastávali nejvyšší úřady a čestná místa. Římsí mladíci starce doprovázeli do shromáždění a také jim zde při příchodu uvolňovali přední místa. Jestliže už pohané měli takovou úctu ke stáří, tím více to má platit u nás křesťanů. K tomu nás povzbuzují i slova Písma svatého: „Před hlavou šedivou povstaň a cti osobu starcovu!“ Tak jsme zavázáni úctou a láskou ke každému člověku, zvláště to pak platí ke starým lidem, kterým máme prokazovat úctu vždy. O čem hovoří jejich upracované ruce? Nebo jejich šedivé vlasy? O práci, utrpení a starosti. To vše máme oplácet láskou a úctou projevenou pozorností, pomocí, citlivostí atd.

K lepšímu pochopení nám mohou pomoci uvedené příklady. Prvním z nich je z Písma sv., ze života proroka Elizea. Elizeus šel z Jericha do Betelu. Tamější obyvatelé sloužili modlám a měli děti nezvedené. Zástup takových chlapců byl před městem. Ti viděli přicházet muže zahaleného do prorockého pláště, i posmívali se mu a pokřikovali na něho: „Pojď se lysý!“ Prorok se ohlédl a pohrozil jim ve jménu Hospodínově. I vyběhli z lesa dva medvědi a roztrhali chlapce.

Jiný příklad je z běžného lidského života. Jedna stařenka se ubírala ulicemi města a všude se ohlížela, jakoby někoho hledala. Tu šel naproti ní hošík. „Stařenko, zeptal se, hledáte někoho?“ „Ano, svého syna hledám ; je učitelem v tomto městě. Jmenuje se XY., nevíš, kde bydlí?“ „Vím, stařenko“, zvolal chlapec, „to je můj pan učitel! Já vás tam zavedu.“ A chlapec vedl stařenku až k domu svého učitele. Na druhý den, když pan učitel přišel do školy, pravil ke svým žákům: „Včera jsem zažil na jednom z vás velikou radost Jeden z vás, hodný hoch, zavedl včera ke mně moji starou maminku. Kdo to byl?“ Tu se zvedl průvodce stařenky. Pan učitel ho pochválil a dal mu krásný obraz. A dal mu ještě více v podobě moudré rady: „Buď vždy hodným a uctivým ke starým lidem! Pán Bůh ti tvou uctivost jedenkrát na věčnosti odplatí mnohem více, nežli mohu já sám.“

A ještě jeden příklad tentokrát ze života sv. Kolumbána. Vypráví se, jak sv. Kolumbán nastupoval na loď spolu se svým starým společníkem. Ale jeho společník šel pomalu a těžko a vstupoval na loď velmi pomalu, takže se stalo, že netrpělivý lodník se až rozhněval a ve zlosti jej veslem udeřil. Sv. Kolumbán jej hned pokáral a předpověděl mu trest. A opravdu – na zpáteční cestě na témž místě onen lodník spadl do vody a utonul.

Proti úctě ke stáří proto hřeší ten, kdo starými lidmi opovrhne, kdo se jim vysmívá, je k nim hrubý a trápí je. Proto se už nyní chovej tak, jak chceš, aby se jednou ostatní chovali k tobě. Jistě si budeš přát, aby se vždy chovali uctivě. Je třeba s tím začít už teď.

S požehnáním pro všechny...

P. Stanislav Váša